

Ἀφιερωμένον
εἰς τόν Ἀρχιμανδρίτην
Πανάρετον Τοπαλίδην,
Καθηγούμενον
τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βαζελῶνος Πόντου
καί Πρωτοσύγκελλον
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δράμας

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

2017

Τί ἐστὶ Πατριάρχης

«Ὁ Πατριάρχης ἐστὶν
εἰκὼν ζῶσα Χριστοῦ καὶ
ἔμφυχος, δι' ἔργων καὶ
λόγων χαρακτηρίζουσα
τὴν ἀλήθειαν. Τέλος
αὐτῷ ἢ τῶν καταπεπι-
στευμένων ψυχῶν σωτη-
ρία καὶ τὸ ὑπὲρ τῆς
ἀληθείας καὶ τῆς ἐκδική-
σεως τῶν δογμάτων λα-
λεῖν ἐνώπιον βασιλέως
καὶ οὐκ αἰσχύνεσθαι».

«Ἐπαναγωγή», Νομικὸν Βιβλίον
Βασιλείου Μακεδόνοϋ καὶ Λέοντος Σοφοῦ

Ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης
κ.κ. Βαρθολομαῖος
στήν Ἱερά Μονή Βαζελῶνος
Αὐγούστος 2011

Εἰς τὸν ἱερόν κλῆρον
καὶ τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανοὺς
τῆς καθ' ἡμᾶς
Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δράμας
εὐχόμεθα τὸ Νέον Ἔτος

2017

ἀπὸ Θεοῦ εὐλογημένον
καὶ εἰρηνικόν.

† Δράμας Παῦλος

† Ὁ Δράμας Παῦλος

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δράμας
κ.κ. Παῦλος

Προλεγόμενα

Ἡ σεβασμία καὶ ἱεροπρεπεστάτη λευϊτική μορφή τοῦ αἰοιδίμου ἀρχιμανδρίτου Παναρέτου Τοπαλίδου προβάλλεται καὶ τιμᾶται ἀξιοχρέως εἰς τό ἐγκόλπιον ἡμερολόγιον τοῦ σωτηρίου ἔτους 2017 τῆς καθ' ἡμᾶς μαρτυρικῆς Μητροπόλεως Δράμας.

Ὁ μακαριστός καθηγούμενος τῆς ἐν Πόντῳ ἱερᾶς καὶ σεβασμίας Βασιλικῆς, Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Τιμίου Προδρόμου Βαζελῶνος ὑπῆρξεν ἐξέχουσα ἐκκλησιαστική φυσιογνωμία, διαδραματίσασα σημαίνοντα ρόλον εἰς τὰ ἐκκλησιαστικά, κοινοτικά καὶ πολιτικά πράγματα ἐν Εὐξείνῳ Πόντῳ καὶ ἐν Ἑλλάδι.

Ἡ ἀνάγνωσις τοῦ βιογραφικοῦ σημειώματος τοῦ καταχωρισθέντος εἰς τὰς σελίδας τοῦ παρόντος ἡμερολογίου ἀποδεικνύει τοῦ λόγου τό ἀληθές.

Σύν τοῖς ἄλλοις χαρίσμασιν αὐτοῦ, ὑπῆρξεν ἱκανώτατος καὶ δόκιμος χειριστής τοῦ καλάμου καταλείψας ἐκλεκτά συγγράμματα καὶ μελέτας μεταξύ τῶν ὁποίων συγκαταλέγονται δύο ἐξαιρετοῦ ἱστορικοῦ ἐνδιαφέροντος, «ἡ Ἱστορία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βαζελῶνος» (Τραπεζοῦς 1909) καὶ «ὁ Πόντος ἀνά τοὺς αἰῶνας» (Δράμα 1929), τὰ ὅποια προσφάτως ἡ Ἱερά Μητρόπολις ἐπανεξέδωσεν διὰ τὴν σπᾶνιν αὐτῶν εἰς πολυτελῆ ἔκδοσιν.

Μετά τόν ἐπάρατον ἐκπατρισμόν ὁ Πανάρετος ἐγκατεστάθη ὡς πρόσφυξ ἐν Δράμῃ καὶ διετέλεσεν

Πρωτοσύγκελλος καὶ ἐν συνεχείᾳ Τοποτηρητῆς
τῆς Μητροπόλεως καταλείψας φήμην ἀγαθὴν.
Καὶ ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν ἐδέχθη τὰς ὑπε-
ρεσίας αὐτοῦ ὡς Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου Νικαίας.

Ὅτε δέ κεκμηκῶς ἐκ τοῦ γήρατος ἀπεσύρθη τῆς
ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας, ἐπανῆλθεν εἰς Δράμαν, ὅπου
καὶ ἀπεβίωσεν.

Θεωροῦντες χρέος ἱερόν πρὸς τὴν μνήμην τοῦ ἀοι-
δίου τούτου κληρικοῦ τοῦ κλεῖσαντος τὴν χορείαν
τῶν ἐκ Πόντου καταγομένων κληρικῶν καὶ εὐόρκως
διακονήσαντος τὴν ἱεράν Μητροπόλιν Δράμας, ἀνε-
σύραμεν τό πέπλον τῆς λήθης ἐκ τῆς ἱερᾶς αὐτοῦ
σκιᾶς διὰ νὰ ἀποδώσωμεν τό ὀφειλόμενον πρὸς
αὐτόν σέβας.

Διὰ τοῦτο ἐφιλοτεχνήθη ἡ προτομή αὐτοῦ καὶ ἐτο-
ποθετήθη εἰς τὸν αὐλῆιον χώρον τοῦ Μητροπολιτι-
κοῦ Μεγάρου. Ἐκρίναμεν ἐπωφελές καὶ ἐπάναγκες
ὅπως σὺν τοῖς ἄλλοις ἀφιερῶσωμεν καὶ τό παρόν
ἡμερολόγιον εἰς τὴν σεβασμίαν αὐτοῦ μορφήν ὡς
ἐλάχιστον φόρον τιμῆς καὶ ἔνδειξιν αἰδίου εὐγνωμο-
σύνης δι' ὅσα ὑπὲρ τῆς ἀμωμότητος ἡμῶν πίστεως καὶ
τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους ἔπραξεν ἐν Πόντῳ καὶ ἐν
Δράμᾳ.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Δράμας

† Ο ΔΡΑΜΑΣ ΠΑΥΛΟΣ

Ἱερχιμανδρίτης Πανάρειτος Τροβαλίδης

Ἡγούμενος
Ἱ. Μονῆς Βαζελῶνος
καί Πρωτοσύγκελλος
Ἱ. Μητροπόλεως Δράμας

Ἐγεννήθη ἐν τῷ χωρίῳ Φαργανάντων τῆς τότε Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας τῆς Ἱερᾶς Βασιλικῆς, Πατριαρχικῆς καί Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου Βαζελῶνος καί εἶτα Ἐπαρχίας Ροδοπόλεως τοῦ Νομοῦ Τραπεζοῦντος τοῦ Πόντου, ἐκ γονέων εὐσεβῶν, Κωνσταντίνου καί Ἑλένης τὴν 1^{ην} Σεπτεμβρίου τοῦ 1877, Παναγιώτης κατὰ κόσμον κληθεὶς.

Τὴν πρώτην ἐκπαίδευσιν ἔλαβε ἐν τῇ Ἐξαταξίῳ Δημοτικῇ Σχολῇ τοῦ παρά τὴν Τραπεζοῦντα χωρίου Κοιλάδι ἐν ᾧ διέμενον, τό πλεῖστον τοῦ ἔτους, οἱ γονεῖς του, καλλιεργοῦντες τό ἐκεῖ ἀγρόκτημα αὐτῶν.

Ἐτελειοφοίτησεν, εἶτα, ἐν τῷ περιωνύμῳ ἀνά τόν Πόντον Γυμνασίῳ Τραπεζοῦντος, ἐξ οὗ ἀπεφοίτησεν ἀριστεύσας ἐν ἔτει 1897.

Ἡ Ἱερά Μονή Βαζελῶνος πρὸ τῆς καταστροφῆς αὐτῆς

Τὸ αὐτὸ ἔτος διωρίσθη Διευθυντὴς τοῦ ἐν Χαφῆ-κιοῖη Ὁκταταξίου Σχολαρχείου καὶ εἰς τὴν θέσιν αὐτὴν ὑπηρέτησε ἐπὶ μίαν τριετίαν.

Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1898 ἐστάλη εἰς Κωνσταντινούπολιν ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν τριῶν Πατριαρχικῶν Ἐξαρχιῶν τοῦ Πόντου, παρὰ τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ, δι' ἀνακῦψαν ἑκτακτον ζήτημα τῆς περιφερείας, τοῦ ὁποίου ἐπέτυχε τὴν εὐνοϊκὴν καὶ δικαίαν λύσιν.

Τὸν Ἰούνιον τοῦ 1900 κατετάγη ὑπὸ τοῦ Ἡγουμένου καὶ Πατριαρχικοῦ Ἐξάρχου Ἀνθίμου εἰς τὴν Ἀδελφότητα τῆς Ἱερᾶς Βασιλικῆς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου Βαζελῶνος καὶ ἀνέλαβε τὴν Γραμματεῖαν αὐτῆς καὶ τῆς Ἐξαρχίας αὐτῆς.

Τὴν 20^{ην} Νοεμβρίου 1900, προτάσει τοῦ Ἡγου-
μενοσυμβουλίου τῆς Μονῆς, ἐχειροτονήθη Ἱεροδιάκο-
νος, καὶ τὴν 21^{ην} τοῦ αὐτοῦ μηνός καὶ ἔτους Πρεσβύ-
τερος ὑπὸ τοῦ Ἀειμνήστου Μητροπολίτου Χαλδεῖας-
Χερροϊάνων κ. Γερβασίου, ἱερουργούντος ἐν τῷ ἐν
Πουλαντζάκη Ἱ. Ναῷ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1901, ἀπεστάλη ὑπὸ τῆς
Μονῆς εἰς Κωνσταντινούπολιν ὡς ἀντιπρόσωπος
αὐτῆς, διὰ τὴν ἐν Τραπεζοῦντι, ἐντός τοῦ Μετοχίου
τῆς Μονῆς παρεκκλησίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς,
μετά τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τραπεζοῦντος διαφορὰν
τῆς Μονῆς.

Τὸ ἔτος 1903, χηρευσάσης τῆς ἡγουμενείας τῆς
Μονῆς διὰ τῆς παραιτήσεως τοῦ τότε Ἡγουμένου
Ἀνθίμου, ἐξελέγη ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος τῆς Μονῆς
παμφηφεὶ Ἡγούμενος αὐτῆς, καὶ ἀποκατασταθεὶς διὰ
Πατριαρχικοῦ καὶ Συνοδικοῦ Σιγιλλιώδους Γράμμα-
τος, ἀνέλαβε τὴν διακυβέρνησιν τῆς Μονῆς, ἣν διώκη-
σεν ἐπὶ τετραετίαν, καθ' ἣν ἀνεκαίνισε αὐτὴν ἐκ
βάθρων καὶ τὰ μετόχια αὐτῆς καὶ προήγαγεν αὐτὴν
ἐπιζήλως.

Ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1905, ἐκλήθη, μετὰ τῶν
Ἡγουμένων τῶν δύο ἄλλων Μονῶν Σουμελᾶ καὶ Πε-
ριστερεῶτα ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς
Κωνσταντινούπολιν πρὸς ἐπίλυσιν τῆς μεταξύ τῶν
τριῶν τούτων Μονῶν καὶ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Ροδοπόλεως διαφορᾶς.

Κατά Ἰανουάριον τοῦ ἔτους 1907, ἀσθενήσας παρητήθη τῆς ἡγουμενείας τῆς Μονῆς καί κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἐστάλη ὑπό τῆς Μονῆς, δι' ὑποθέσεις αὐτῆς εἰς Ρωσσίαν.

Ἐκ Ρωσσίας ἐπανελθὼν τό 1908 ἐπεδόθη εἰς τήν συγγραφὴν τῆς ἱστορίας τῆς Μονῆς, ἣν ἐκ σελίδων 400 ἐξέδωκεν ἐν Τραπεζοῦντι τό 1909.

Κατ' Αὐγούστον τοῦ 1909 διωρίσθη ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Ἡγούμενος τῆς Πατριαρχικῆς καί Σταυροπηγιακῆς Βασιλικῆς Μονῆς Σουμελᾶ εἰς κατάπαυσιν τῶν ἐν αὐτῇ διαπληκτισμῶν τῶν Πατέρων καί τῶν περιοίκων Χριστιανῶν.

Κατά τήν χρονικὴν περίοδον 1909-1911 διετέλεσεν ἀντιπρόσωπος τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων Τραπεζοῦντος καί Ροδοπόλεως παρά τῷ «Διοικητικῷ Συμβουλίῳ»-Μετσλίς-Ἰταρέ «Ὑποδιοικήσεως Μάτσκας», ἀποτελουμένης ἐκ τμημάτων ἀμφοτέρων τῶν Μητροπόλεων τούτων.

Κατά τήν χρονικὴν περίοδον 1911-1914, τοῦ Μητροπολίτου Τραπεζοῦντος Κωνσταντίνου Ἀράπογλου, τοῦ μετὰ ταῦτα Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, κληθέντος εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὡς μέλους τῆς Ἱ. Συνόδου, διωρίσθη παρ' αὐτοῦ ὡς Γενικός Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Τραπεζοῦντος, πρωτευούσης τοῦ Πόντου, καί ὑπηρέτησεν πολλά προκινδυνεύσας καί προλαβὼν βυρσοδομηθείσας, εὐθύς μετὰ τήν εἴσοδον τῶν Ἑλληνικῶν Στρατευμάτων εἰς

Θεσσαλονίκη, ὑπό τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Τραπεζοῦντος Μπεκήρ-Σαμῆ μπέη καταστροφάς καί σφαγάς τοῦ Ἑλληνισμοῦ τοῦ Πόντου.

Κατά τό ἔτος 1914 ἀναλαβόντος τήν διαποίμανσιν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Τραπεζοῦντος τοῦ μετὰ ταῦτα Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσάνθου Φιλιππίδου, ἀπεστάλη, τό δεύτερον ἤδη ὑπό τῆς Μονῆς, εἰς Ρωσσίαν, ὅπου ἀποκλεισθεῖς, ἔνεκα τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου, ἔμεινεν μέχρις Ἀπριλίου 1916.

Κατά Ἀπρίλιον 1916 ἐπανῆλθεν εἰς Τραπεζοῦντα, καταληφθεῖσαν ὑπό τοῦ Ρωσικοῦ Στρατοῦ καί μετὰ τρίμηνον, ἐκτοπισθέντων τῶν Τουρκικῶν Στρατευμάτων καί ἐκ τῆς περιοχῆς τῆς Μονῆς, ἀνῆλθεν εἰς αὐτήν, ἐρημωθεῖσαν καί δηωθεῖσαν καί κατῶρθωσε νά περισυλλέξῃ τοὺς διασκορπισθέντας Ἀδελφούς καί νά ἐξασφαλίσῃ τήν συντήρησιν αὐτῶν.

Μετά τινας μῆνας ἀνεχώρησεν αὐθις εἰς Ρωσσίαν καί ἐπεσκέφθη τήν Μόσχαν καί τήν Πετρούπολιν. Ἐνταῦθα ἐγένετο δεκτός ἐπισήμως ὑπό τοῦ Ὑψηλοπανιερωτάτου Μητροπολίτου Πετροπόλεως Πιτιρίμ καί ἐπληροφορήθη παρ' αὐτοῦ τάς παρά τοῖς Ἐκκλησιαστικοῖς καί Πολιτικοῖς κύκλοις κρατούσας διαθέσεις καί σκέψεις περί τῆς τύχης τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας τῶν καταληφθεισῶν ὑπό τοῦ Ρωσικοῦ Στρατοῦ Τουρκικῶν Ἐπαρχιῶν, ὡς καί αὐτοῦ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, καί ἔσπευσε νά γνωρίσῃ αὐτάς καί

Ἡ Ἐθνοσυνέλευσις τοῦ Πόντου, Βατούμ 5-3-1919.

διὰ τῆς ἐν Περτροπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας καὶ ἀπ' εὐθείας, δι' ἐμπιστευτικῶν ἐκθέσεων εἰς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ Ἀθήναις Ἀρμοδίους.

Τό 1917 ἔλαβε μέρος ὡς πληρεξούσιος εἰς τό ἐν Ταϊγανίῳ πρῶτον Πανελλήνιον τοῦ ἐν Ρωσσίᾳ Ἑλληνισμοῦ Συνέδριον, ἐν ᾧ καθωρίσθησαν καὶ ὑπεβλήθησαν δι' Ὑπομνήματος εἰς τήν Ρωσσικήν Κυβέρνησιν τά δικαιώματα καὶ αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ ἐν Ρωσσίᾳ Ἑλληνισμοῦ.

Ἐπανελθὼν εἴτα εἰς τήν Μοήν, ἀπεστάλη ἐκ νέου ὑπό τοῦ Μητροπολίτου Ροδοπόλεως Κυρίλλου εἰς Τιφλίδα, πρωτεύουσαν τοῦ Ἀντικαυκάσου, καὶ ἐπέτυχε τήν παρά τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Στρατοῦ τοῦ Καυκάκου τροφοδότησιν τοῦ πεινῶντος πληθυσμοῦ τῶν καταληφθεισῶν Τουρκικῶν Ἐπαρχιῶν.

Προσκληθείς τότε ἔλαβε μέρος εἰς τό ἐν Τιφλίδι Περιφερειακόν Συνέδριον τῶν Ἀντιπροσώπων τῶν Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων τοῦ Καυκάσου καί Ἀντικαυκάσου, τό συνελθόν πρὸς διοργάνωσιν Ἑλληνικοῦ στρατιωτικοῦ Σώματος, τό ὁποῖον θ' ἀπετελεῖτο ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας ἀξιωματικούς καί ὀπλίτας τοῦ διαλυθέντος Ρωσικοῦ στρατοῦ, καί ἐν συνεργασίᾳ μέ στρατοὺς ἄλλων Ἐθνικοτήτων τοῦ Καυκάσου θά παρεμπόδιζε τὴν ἀνάκτησιν ὑπὸ τῶν Τούρκων τῶν ἐδαφῶν ἅτινα ἐγκατέλειπον οἱ Ρῶσοι (Τραπεζοῦς κ.τ.λ.).

Κατὰ τό αὐτό ἔτος 1917 ἐπανελθὼν τό τρίτον εἰς Ρωσσίαν, ἔλαβεν ἐνεργόν μέρος εἰς τὴν ἐν Ρωσσίᾳ διοργανωθεῖσαν κίνησιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ τοῦ Πόντου πρὸς ἀπελευθέρωσιν αὐτοῦ, ὡς μέλος τῆς ἐν Αἰκατερινοδάρ τοῦ Κουπάν «Κεντρικῆς Ἑνώσεως» τῶν Ποντίων, τοῦ ἐν Ταϊγανίῳ Πανελληνίου Συνεδρίου καί τῆς ἐν Βατούμ Ἐθνοσυνελεύσεως τοῦ Πόντου. Ἐν Αἰκατερινοδάρ, τεθείς ἐπὶ κεφαλῆς τῆς «Ὑπηρεσίας Περιθάλφειας Προσφύγων» ἐπέτυχε νὰ ἐξευρεθῶσι τά μέσα τῆς στεγάσεως καί συντηρήσεως τῶν ἑκατὸν χιλιάδων Ἑλλήνων προσφύγων ἐκ Καυκάσου καί Πόντου, ἕως οὗ μεθ' ἱκανοὺς μῆνας, τῇ ἐνεργείᾳ τῆς ὑπ' αὐτόν ἐπισκεφθείσης τὰς Ἀθήνας ἐπιτροπῆς, ἀπεστάλη καί ἐγκατεστάθη ἐν Νοτίῳ Ρωσσίᾳ ἢ ὑπὸ τὸν Ἰωάννην Ζερβόν «Κρατικὴ Ἑλληνικὴ Ἀποστολὴ Περιθάλφειας», ἧς διωρίσθη σύμβουλος.

Μετά τὴν ὑπογραφὴν τῆς ἀνακωχῆς τοῦ Εὐρω-

παίχου Πολέμου, ἀπεστάλη ὑπό τῆς «Κεντρικῆς Ἐνώσεως» Αἰκατερινοδάρ εἰς Κωνσταντινούπολιν, παρά τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ καί τῇ ἐκεῖ Ἑλληνικῇ Ἀρμοστείᾳ καί κατὰ τήν ἐπιστροφήν, ἐπισκεφθεὶς μετὰ τοῦ ἱατροῦ Κωνσταντίνου Φωτιάδου τὰ παράλια τοῦ Πόντου, ἐν μέν τῇ Ἀμισῷ συνετέλεσε νά προληφθῇ κίνησις, ἣτις πολλά θά ἐστοίχιζεν εἰς τόν Ἑλληνισμόν τοῦ Πόντου, ἐν Αἰκατερινοδάρ δέ ὑπέβαλε μετὰ τοῦ εἰρημένου ἱατροῦ λεπτομερῇ ἔκθεσιν τῆς δημιουργηθείσης ἐν Πόντῳ καταστάσεως, διαβιβασθεῖσαν εἰς Ἀθήνας καί ἐκτυπωθεῖσαν εἰς Φυλλάδιον ὑπό τοῦ κ. Ἰ. Ζερβοῦ, Ἀρχηγοῦ τῆς Κρατικῆς Ἀποστολῆς Περιθάλψεως Νοτίου Ρωσσίας.

Ἐν ἔτει 1919 ἐστάλη ἐξ Αἰκατερινοδάρ μετὰ τοῦ προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος κ. Ἀβραάμ Ἀκρίτα εἰς Ἀθήνας, πρὸς παροχὴν πληροφοριῶν εἰς τοὺς ἀρμοδίους περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ 1917 ὑπὸ τό νέον καθεστῶς τῆς Ρωσσίας θέσεως τοῦ ἐν Ρωσίᾳ Ἑλληνισμοῦ, καί εἶτα λαβὼν ἐντολὴν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ἐπανῆλθεν εἰς Βατούμ, ὁπόθεν ὡς ἐκπρόσωπος τῆς ἐκεῖ λειτουργούσης Ἐθνοσυνελεύσεως τοῦ Πόντου εἰσῆλθεν εἰς τήν Ρωσσίαν τῶν Σοβιέτ καί μεταβάς εἰς Αἰκατερινοδάρ διεπραγματεύθη μετὰ τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ τῶν Σοβιέτ ἐν Καυκάσῳ, τοῦ θηριώδους Ἀρμενικῆς καταγωγῆς Ἀταρπέκωφ καί τοῦ ἐκ Μόσχας ἀποσταλέντος πληρεξουσίου τοῦ Ἐπιτροπάτου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τήν θέσιν τοῦ ὑπὸ τὰ

Σοβιέτ ὑπολειφθέντος Ἑλληνισμοῦ, καί τήν ἔξοδον ἐκ Ρωσσίας τῶν βουλομένων ν' ἀναχωρήσωσιν ἐξ αὐτῆς.

Κατά τό αὐτό ἔτος ἡ ἐν Αἰκατερινοδάρ συνεδριά-
ζουσα, μετὰ τήν ἐκ Πετροπόλεως ἐκδίωξιν αὐτῆς,
Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας ὑπό τήν
προεδρείαν τοῦ προμνησθέντος μητροπολίτου Πιτιρίμ,
ἐκπληροῦσα πόθον τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς περιφερείας
καί εἰς ἐκτέλεσιν ψηφίσματος τοῦ ἐν Ταϊγανίω, τό
1917, Πανελληνίου Συνεδρίου, αὐτοῦ ἀπόντος μετὰ
τοῦ προέδρου Ἀβραάμ Ἀκρίτα εἰς Ἀθήνας, ἐξέλεξεν
αὐτόν ἐπίσκοπον τῶν Ἑλλήνων τῆς Νοτίου Ρωσσίας.

Ἀλλ' ἡ ἀπόφασις αὕτη δέν ἐξετελέσθη διά τήν μετ'
ὀλίγον ἐκεῖθεν καί ἐξ ὅλης τῆς Ρωσσίας ἐκτόπισιν τῆς
Ἱ. Συνόδου.

Τό πρακτικόν τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης μετὰ τῶν
ἄλλων Ἀρχείων, μετεφέρθη εἰς Σερβίαν, ἔνθα μετε-
φέρθη καί ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ρωσσίας, ὡς ἀνεκοίνωσεν
αὐτῷ καί τῷ μετ' αὐτοῦ προέδρῳ τῆς ἐν Αἰκατερινοδάρ
Κοινότητος κ. Ἀβραάμ Ἀκρίτα ὁ ἐξ Ἀθηνῶν διελθὼν
φιλέλλην Μητροπολίτης Χαρκόβου Ἀντώνιος, ὅστις
ἦτο μέλος τῆς Συνόδου ἐκείνης.

Πολλοὺς κινδύνους καί ἐν Ξηρᾷ καί ἐν Θαλάσσει
διαφυγὼν κατὰ τήν ἀποστολήν ἐκείνην ἠδυνήθη νά
ἐπανεέλθῃ διὰ Βατούμ εἰς Ἀθήνας καί ὑπέβαλεν εἰς τήν
κυβέρνησιν ἐκτενῆ ἐμπεριστατωμένην ἔκθεσιν περὶ τῆς
δημιουργηθείσης ὑπὸ τῶν Σοβιέτ καταστάσεως τοῦ
ἐλληνισμοῦ.

Ἐξοδος Ἱερᾶς εἰκόνης Παναγίας Σουμελᾶ ἐξ Ἀθηνῶν, 1951.

Προπύλαια Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ἀθηνῶν.

Κατὰ τό ἔτος 1920, προτάσει τῶν ἐν Ἀθήναις Μικρασιατικοῦ Συλλόγου καί τοῦ Συνδέσμου τῶν Ποντίων, ἐστάλη ὑπό τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν, πρὸς συνεννόησιν μετὰ

τινων ἐπισήμων ἐκεῖ Τούρκων, φίλα φρονούντων τοῖς Ἑλλήσι, εἰς δημιουργίαν ἀντιπερισπασμοῦ εἰς τήν πρόοδον τοῦ Κεμαλισμοῦ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τότε ἐξελέγη Γενικός Γραμματεὺς τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῶν ἑξ Μητροπολιτικῶν Περιφερειῶν τοῦ Πόντου καὶ ταυτοχρόνως διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐκπρόσωπος αὐτοῦ εἰς τήν παραλαβήν, περίθαλψιν ἐπὶ τόπου, καὶ περαιτέρω διὰ θαλάσσης ἀποστολήν εἰς Ἑλλάδα τῶν ἐκ Ρωσσίας καὶ Πόντου καταφθανόντων Ἑλλήνων προσφύγων, οἵτινες διεβιβάζοντο εἰς Βόσπορον καὶ ἐκεῖ ὑφιστάμενοι τήν νενομισμένην κάθαρσιν ἐπεβιβάζοντο ἐπὶ πλοίων πρὸς τήν Ἑλλάδα.

Κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1922, ἐπεκταθέντος τοῦ Κεμαλισμοῦ καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν μετὰ τοῦ εἰς τήν Μητρόπολιν Δράμας μετατεθέντος Μητροπολίτου Χαλδεῖας-Κερασοῦντος κ. Λαυρεντίου, καὶ διωρίσθη ὑπ' αὐτοῦ Πρωτοσύγκελλος τῆς Μητροπόλεως Δράμας.

Μετὰ τὸν κατὰ μῆνα Ἰούλιον τοῦ ἔτους 1928 θάνατον τοῦ Μητροπολίτου Λαυρεντίου, διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Τοποτηρητῆς τῆς Μητροπόλεως Δράμας, καὶ διώκησε τήν Ἐπαρχίαν καὶ τήν Μητρόπολιν μέχρι τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1931, ὅτε ἐγκατασταθέντος τοῦ νέου Μητροπολίτου Βασιλείου, παρέμεινεν ὡς Πρωτοσύγκελλος μέχρι τοῦ ἔτους 1933.

Ἐν Δράμα κατὰ τό ἔτος 1929 ἐξέδωκε τό δεύτερον ἱστορικόν σύγγραμμα αὐτοῦ ὑπό τόν τίτλον «Ὁ Πόντος ἀνά τούς Αἰῶνας» ἐκ σελίδων 325, μετὰ σχηματικοῦ χάρτου τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Πόντου καί τῶν περιπετειῶν αὐτοῦ.

Ἀποχωρήσας τῆς ἐν τῇ Μητροπόλει Δράμας ὑπηρεσίας, λήγοντος τοῦ 1933, διετέλεσεν ἐφησυχάζων μέχρι τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1938, ὅτε προσελήφθη ὑπό τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Μαρωνείας κ. Ἀνθίμου Πρωτοσύγκελλος τῆς ἐκεῖ Ἱ. Μητροπόλεως.

Κατ' Αὐγουστον τοῦ αὐτοῦ ἔτους 1938 ἐκδημήσαντος πρός Κύριον τοῦ ἀειμνήστου ἐκείνου Μητροπολίτου, διωρίσθη ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Τοποτηρητής τῆς Μητροπόλεως καί διώκησεν αὐτήν καί τήν Ἐπαρχίαν μέχρι τῆς ἐκλογῆς τοῦ νέου Μητροπολίτου αὐτῆς Σπυρίδωνος, μεθ' ἣν παρέμεινεν ὡς Πρωτοσύγκελλος μέχρι τοῦ Μαρτίου 1939, ὅτε ἀπεχώρησε.

Τήν 27^{ην} Ἀπριλίου 1939 διωρίσθη ὑπό τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσάνθου, Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος Νέας καί Παλαιᾶς Κοκκινιάς καί Κορυδαλλοῦ, καί ἐπόπτης τοῦ συνοικισμοῦ Λιπασμάτων, τήν δέ 18^{ην} Μαΐου καί προϊστάμενος ἐφημέριος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου Νέας Κοκκινιάς.

Τήν 12^{ην} Μαρτίου 1941 διετάχθη ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διά τοῦ ὑπ'

ἀριθ. 561 καὶ χρονολογίαν 12 Μαρτίου 1941 ἐγγράφου αὐτῆς, ν' ἀναχωρήσῃ ἀμέσως εἰς Κομοτηνὴν, ἔδραν τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Θράκης καὶ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Θάσου, καὶ νά ἀναλάβῃ ἐκεῖ τό ἔργον τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς κλονισθείσης, ἐκ τῆς ἀπειλῆς εἰσβολῆς τῶν Γερμανο-Βουλγάρων δημοσίας τοῦ Λαοῦ γνώμης ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν τῶν κατοίκων, οἱ ὅποιοι εἶχον ἐγκαταλείψει τὰ πάντα καὶ συνεσπαρεύθησαν εἰς τὴν πόλιν καὶ τοὺς σιδηροδρομικοὺς σταθμούς πρὸς ἀναχώρησιν σιδηροδρομικῶς εἰς Θεσσαλονίκην καὶ περαιτέρω, πρὸς σωτηρίαν.

Ἡ πλήρης ἐπιτυχία τῆς ἐκεῖ ἀποστολῆς τοῦ ἀπέδειξε τὴν εὐστοχίαν τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης τῆς Ἱ. Συνόδου.

Ἐκ Κομοτηνῆς ὑπέβαλε τῷ Μακαριωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ ἐκτενῇ ἔκθεσιν περὶ τῆς καταστάσεως τὴν ὁποίαν εὔρε καὶ τῶν προκαλεσάντων αὐτὴν αἰτίων, καὶ ἐπληροφόρησε τὴν ἀναθάρρυνσιν καὶ ἐπιστροφὴν εἰς τὰς ἐστίας τοῦ Λαοῦ.

Μετά τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ νέου Μητροπολίτου Μαρωνείας κ. Βασιλείου, λαβὼν τηλεγραφικὴν ἐντολὴν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἐν Νέᾳ Κοκκινιᾷ Πειραιῶς θέσιν του.

Ἐπὶ τῆς Ἰταλογερμανικῆς κατοχῆς, εἰργάσθη ἀκούραστος, πρὸς πρόληψιν δεινῶν κατὰ τοῦ Λαοῦ καὶ ἐλάφρυνσιν τῶν πόνων του.

Ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ ἐκτιμῶσα τὴν ἐξαιρετικὴν μόρ-

φωσιν καί τό ἦθος τοῦ ἀνδρός, ἀνέθεσεν αὐτῷ ἀνακριτικά καθήκοντα ἐπὶ ἀδικημάτων κληρικῶν μέχρις τῆς 21-10-1955, ὅποτε λόγω γήρατος ἀπελύθη κατόπιν παραιτήσεώς του τῆς ὑπηρεσίας, παραμείνας οὕτω ἀπό τῆς ἄνω ἡμερομηνίας συνταξιούχος τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. μέχρι τῆς 3-6-1958, ὅτε καί ἀπεδήμησεν εἰς Κύριον.

Ὁ τάφος του εὑρίσκεται ἐν τῷ Κοιμητηρίῳ τοῦ συνοικισμοῦ Νέας Κρώμνης Δράμας, φέρων τό κάτωθι ἐπίγραμμα.

« Ἀ ν δ ρ ό ς Ἑ π ι φ α ν ο ῦ ς »

Ἀρχιμανδρίτου Παναρέτου Τοπαλίδου

Ἀποδημήσαντος εἰς Κύριον 3-6-1958 ἐτῶν 81

« Π ᾱ σ α γ ῆ Τ ά φ ο ς »

Ὁ τάφος τοῦ Ἀρχιμ. Παναρέτου Τοπαλίδου

Ὁ Πόντος ἀνά τούς αἰῶνας

ΟΙ ΥΨΗΛΑΝΤΑΙ – ΕΙΦΙΛΙΝΟΙ

Μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ 15^{ου} αἰῶνος αἱ δύο αὐταὶ ἐπιφανεῖς οἰκογένειαι τοῦ Πόντου ἠκολούθησαν τόν δόλιχον τοῦ βίου των κεχωρισμένοι, ἔχουσαι τήν ἀρχήν αὐτῶν ἀπό τῶν μέσων τοῦ ἐνάτου αἰῶνος. Καί ἡ μέν οἰκογένεια τῶν Ὑψηλαντῶν κατήγετο ἐκ τοῦ χωρίου Ὑψηλή, τοῦ τμήματος τοῦ ποταμοῦ Ὅφεως, καί ἐγκατεστάθη εἰς Τραπεζοῦντα ἐπὶ Νικηφόρου Φωκά περί τό 990, προμηθεύσασα ἱκανούς συναγωνιστάς τῷ θρυλικῷ ἥρωϊ Ἀκρίτᾳ ἀκμάσαντι κατὰ τόν χρόνον ἐκεῖνον καί μεγαλουργήσαντι, ἡ δέ τῶν Εἰφιλίνων κατήγετο ἐκ Μεσοχαλδίας καί ἐγκατεστάθη ἐν Τραπεζοῦντι μικρόν τι πρότερον τῆς τῶν Ὑψηλαντῶν.

Ἡ πρώτη, ἀπό τῆς ἐμφανίσεώς της, ἔκλινε πρὸς τόν στρατιωτικόν βίον, ἐνῶ ἡ δευτέρα πρὸς τόν ἐκκλησιαστικόν καί φιλοσοφικόν. Αὕτη ἔδωκε τῷ 1020 τόν Πατριάρχην Ἀθανάσιον, τῷ 1064 τόν ἐκ τῶν σοφῶν κληρικῶν τοῦ 11^{ου} αἰῶνος ἀνεψιόν τοῦ Ἀθανασίου, Πατριάρχην Ἰωάννην Εἰφιλῖνον, τῷ 1193 τόν Πατριάρχην Γεώργιον Β΄ Εἰφιλῖνον καί τῷ 1280-90 τόν Οἰκονόμον τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας Θεόδωρον Εἰφιλῖνον.

Ἡ πορεία τῆς ἱερᾶς εἰκόνης Παναγίας Σουμελά πρὸς Βέρμιον, 1951.

Ἐκεῖνη παρεσκεύασεν Ἀκρίτας καὶ Πολεμάρχας εἰς φρούρησιν τῶν ἀκραίων Ἀνατολικῶν Ἐπαρχιῶν τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους. Περὶ τὰ τέλη τοῦ 14^{ου} αἰῶνος αἱ δύο οἰκογένειαι συνδέονται διὰ κηδεσίας καὶ προ-άγουσι νέον κοινόν κλάδον τῶν Ξιφιλίνων -Ύψηλαντῶν.

Ἐκ τοῦ νέου τούτου κλάδου προῆλθεν ὁ Κωνσταντῖνος Ξιφιλῖνος Ὑψηλάντης, ὅστις ἐγένετο τῷ 1407 Δομέστιχος τοῦ Βασιλέως Τραπεζοῦντος καὶ νυμφευθεὶς τὴν θυγατέρα Μανουήλ τοῦ Κομνηνοῦ βασιλέως ἐγένετο γενάρχης νέου κλάδου τῶν Κομνηνῶν Ὑψηλαντῶν, διὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀθανασίου Κομνηνοῦ Ὑψηλάντου. Ἐκ τῆς τριμεροῦς κηδεστίας τῶν Οἰκῶν Ὑψηλαντῶν-Ξιφιλίνων-Κομνηνῶν ἐγεννήθησαν νέοι

κοινοί κλάδοι, φέροντες κοινά τῶν γεννητόρων τὰ ἐπώνυμα. Ἐκ τούτου δέ ἐπλανήθησαν οἱ νομίσαντες μίαν οἰκογένειαν τήν τῶν Ὑψηλαντῶν-Ξιφιλίνων καί πλάσαντες μύθους πρὸς ἐξήγησιν τῆς μετωνυμίας τῶν Ὑψηλαντῶν εἰς Ξιφιλίλους καί τ' ἀνάπαλιν.

Ἀπὸ τοῦ 15^{ου} αἰῶνος οἱ οἴκοι τῶν Ξιφιλίνων καί τῶν Ὑψηλαντῶν-Ξιφιλίνων ἐπισκιάζονται ὑπὸ τοῦ οἴκου τῶν Ὑψηλαντῶν, ὅστις ἀκάθεκτος διὰ τῆς κεντρικῆς του ἀρτηρίας προχωρεῖ πρὸς τὰ πεπωμένα του.

Ὅτε ὁ Αὐτοκράτωρ Τραπεζοῦντος Ἰωάννης Κομνηνός ἀπεφάσισε νὰ ἐπισκεφθῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει τόν Αὐτοκράτορα Μιχαήλ τόν Παλαιολόγον (1282), πρὸς ἄρσιν τῆς μεταξύ αὐτῶν διαφορᾶς τίτλων καί δικαιοδοσίας, ἠκολούθησαν αὐτῷ ἐκ Τραπεζοῦντος πολλοὶ τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν τῆς πρωτευούσης, ἐν οἷς καί τινες ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ὑψηλαντῶν. Τήν οἰκογένειαν ταύτην ἡ πρεσβεία τοῦ Μανουήλ Παλαιολόγου, ἥτις ἀπετελέσθη ἐκ πολλῶν ἀυλικῶν Κωνσταντινουπόλεως καί τῶν ἀπὸ Τραπεζοῦντος ἐν Κωνσταντινουπόλει διαμενόντων, μεγάλου Λογοθέτου Ἀκροπολίτου καί τοῦ Οἰκονόμου τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Θεοδώρου Ξιφιλίνου, ἐξέλεξεν ὥς μεσάζουσιν πρὸς τόν Αὐτοκρατορικόν οἶκον τῶν Κομνηνῶν Τραπεζοῦντος. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἄρχεται ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει σταδιοδρομία τῶν Ὑψηλαντῶν, ἥτις κατὰ τόν 17^{ον} καί 18^{ον} αἰῶνα ἔφθασεν εἰς ἐπίζηλον ὕψος δόξης καί δυνάμεως.

Ἀρχομένου τοῦ 17^{ου} αἰῶνος ἀπαντῶμεν ἐν Κωνσταντινουπόλει τόν Ὑψηλάντην Κωνσταντῖνον, πλούσιον καί μάλα ἰσχύοντα, καί μετ' αὐτόν τόν υἱόν αὐτοῦ Ἰωάννην, τοῦ ὁποίου ὁ υἱός Μανουήλ Ὑψηλάντης ἀνεδείχθη, ἀρχομένου τοῦ 18^{ου} αἰῶνος, Κιουρκτσῆ Πασῆς τοῦ Σουλτάνου καί κατέστη βαθύπλουτος. Τῷ 1714 καί τῷ 1717 ὁ Ἰωάννης οὗτος ἐπεμβάς ἀνέδειξεν Οἰκουμενικόν Πατριάρχην τόν ἀπό Ἀλεξανδρείας Κοσμάν, τόν διδάσκαλόν του.

Τῷ 1720 συνετέλεσεν εἰς τήν ἐκ νέου ἀνέγερσιν τοῦ ἀποτεφρωθέντος, κατὰ τήν μεγάλην πυρκαϊάν τοῦ Φαναρίου, Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῷ δέ 1730 εἰς τήν ἀνέγερσιν τῶν καταστραφεισῶν ἐκ μεγάλης πυρκαϊᾶς δέκα ἱερῶν Ναῶν τῶν περί τό Φανάριον Ἐνοριῶν. Οὗτος περιπεσών εἰς τήν δυσμένειαν τοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Μ. Βεζυρείας Γεγέν Ὀσμάν πασιᾶ, διωρίσθη, ἀπομακρυνθεὶς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας καί ἐφονεύθη ὑπ' αὐτοῦ ἐν Βεσσαραβία τῷ 1737, δημευθείσης καί τῆς περιουσίας αὐτοῦ τε καί τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ.

Τῷ 1750 ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης ὢν μέγας διερχομῆνός τῆς Ὑ. Πύλης διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας, εἴτα τῆς Μολδαβίας καί κατόπιν πάλιν τῆς Βλαχίας. Ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ δέ ταύτῃ τελῶν ἔσχε τήν εὐκαιρίαν νά μνηθῇ εἰς τάς ὑπὲρ Ἑλλήνων σκέψεις τῆς μεγάλης Αὐτοκρατείας τῶν Ρώσων Αἰκατερίνης τῆς Β'. Ἀλλ' ἡ σύνεσις τοῦ ἀνδρός ἦτο το-

σαύτη, ὥστε καί παρὰ τήν μύησιν ταύτην καί τοὺς ἐχθρικοὺς πρὸς τήν Τουρκίαν σκοποὺς, οὓς ὑπεβोधέθαι καί ἐνίσχυε διὰ τοῦ κύρους καί τοῦ πλούτου του, οὐδεμίαν ἔδωκεν ὑπόνοιαν, κρατήσας τήν ἐμπιστευτικὴν παρὰ τῷ Σουλτάνῳ θέσιν του μέχρι βαθέος γήρατος καί ἀπεσύρθη οἰκειοθελῶς τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον τῷ 1792, καταλιπὼν τήν φροντίδα τῆς συνεχίσεως τοῦ ἔργου του καί τῶν ὑπηρεσιῶν του εἰς τὸν υἱὸν του Κωνσταντῖνον.

Τῷ 1789 ὁ Κωνσταντῖνος διωρίσθη Μέγας Διερμηνεύς τῆς Ὑψηλῆς Πύλης ἐπὶ τοῦ Σουλτάνου Σελίμ τοῦ Γ' παρ' ᾧ ἀπέκτησε τόσην εὐνοιαν καί ἐμπιστοσύνην, ὥστε κατέστη πρῶτος σύμβουλος αὐτοῦ. Ἐκ τῆς θέσεώς του δέ ταύτης ἐπεδόθη εἰς ἐκτέλεσιν σχεδίων μεταρρυθμιστικῶν τοιούτων, τῶν ὁποίων ἡ κατεύθυνσις εὐδοκούμενη ἤθελεν ὁδηγήσῃ εἰς βαθμιαίαν ἐξελλήνισιν τοῦ Κράτους, εἰσηγηθεῖς σύν ἄλλοις καί τήν στράτευσιν τῶν χριστιανῶν, ἵνα δημιουργηθῇ ἐν αὐτῇ τῇ καρδίᾳ τοῦ Κράτους, ἐστία δυνάμεως πρὸς ἐπιβολήν ἐν καιρῷ. Ἀντέστη καί εἰς τήν ὑπὸ τήν προστασίαν τῶν Δυνάμεων Ἀγγλίας καί Ρωσσίας ὑπαγωγὴν, τῷ 1800, τῶν Ἰονίων Νήσων, διότι ἐσκόπει νά καταστῶσιν αὗται ὑπὸ τήν προστασίαν μόνης τῆς Τουρκίας κέντρον δυνάμεως καί καθοδηγήσεως εἰς ἀνάστασιν ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους ἐξελληνιζομένης τῆς Τουρκίας. Τὰ σχέδιά του ὅμως ταῦτα κατεννοήθησαν ὑπὸ τῆς Ρωσσίας, ἥτις πρὸς ματαίωσιν αὐτῶν, ἀφ' ἐνός

Ὁ Πανάρετος μετά τοῦ Ἀμβροσίου Σουμελιώτου, Καστανιά Βερμίου 15-8-1951.

μέν ἐπέμεινε καί ἐπέτυχε ἡ προστασία τῶν Ἰονίων Νήσων ν' ἀνατεθῇ κοινῶς εἰς τάς Δυνάμεις Ἀγγλίαν, Ρωσσίαν καί Τουρκίαν, ἀφ' ἐτέρου δέ ν' ἀπομακρυνθῇ ἐκ τῆς παρά τῷ Σουλτάνῳ καί τῇ Ὑ. Πύλῃ θέσεώς του καί διορισθῇ ἡγεμὼν τῆς Μολδαβίας ὁ Κων. Ὑψηλάντης. Καθαίρεθéis δέ τῆς ἡγεμονίας ταύτης ἐξ ὑπονοιῶν τοῦ Σουλτάνου κατὰ τῆς εἰλικρινείας αὐτοῦ, διωρίσθη πάλιν, μεσιτεία τοῦ Τσάρου Νικολάου τοῦ Α', τῷ 1802, ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας, τῆς ὁποίας ὁ τέως ἡγεμὼν Ἀλέξανδρος Μουρούζης διωρίσθη ἡγεμὼν τῆς Μολδαβίας.

Ἡ σημαία τοῦ Ἀνεξαρτήτου Πόντου

Ἡ διοίκησης αὐτοῦ ὡς ἡγεμόνος τῆς Μολδαβίας ὑπῆρξε τόσο χρονὴ καὶ πατρικὴ, ὥστε κυριολεκτικῶς ἀπέκτησε τὴν λατρείαν τοῦ λαοῦ τῶν δύο ἐκείνων ἐπαρχιῶν, ἡ δὲ διπλωματικὴ περὶνοια, μεθ' ἧς διεχειρίσθη τὰς πρὸς τὴν Ρωσσίαν σχέσεις του προσεπόρισεν αὐτῷ τὴν ἐκτίμησιν τῆς Ρωσσίας, τῆς ὁποίας ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀντιπρόσωπος ἀπέβη πρῶτος φίλος καὶ ὑποστηρικτὴς αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ τὴν εὐνοίαν καὶ ἐμπιστοσύνην τῆς Ὑψηλῆς Πύλης ἐκράτει ἀμέριστον οὕτως, ὥστε δὲν ἐδίστασε νὰ ὑποστηρίξῃ καὶ διὰ στρατευμάτων τὴν κατὰ τὸ 1808 ἐκραγεῖσαν ἐπανάστασιν τῆς Σερβίας, πείσας τὸν Σουλτάνον ὅτι ἡ ἐπανάστασις ἐστρέφετο κατὰ τῆς κακοδιοικήσεως καὶ οὐχὶ κατὰ τοῦ Σουλτάνου.

Τῷ 1896 κατόπιν συντόνων ἐνεργειῶν τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Γάλλου πρεσβευτοῦ Σεβαστιάνη, προγραφεῖς ὑπὸ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης κατέφυγεν εἰς τὴν Αὐστροίαν καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Ρωσσίαν, ἀντ' αὐτοῦ δέ ἀπεκεφαλίσθη ὁ γηραιὸς πατήρ αὐτοῦ Ἀλέξανδρος ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἡ προγραφή δέ αὕτη τοῦ Κωνσταντίνου καὶ ὁ ἀπαγχονισμὸς τοῦ πατρός αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου ἐδημιούργησαν προστριβὰς μεταξύ Ρωσσίας καὶ Τουρκίας, αἵτινες κατέληξαν εἰς τὸν μεταξὺ αὐτῶν πόλεμον τῷ 1806. Ὁ Κωνσταντῖνος ἀπέθανεν ἐν Κιέβῳ τῆς Ρωσσίας τῷ 1816, ἐγκαταλείψας εἰς τοὺς υἱοὺς του Ἀλέξανδρον καὶ Δημήτριον ὡς διαθήκη τὸ δόγμα «Μὴ λησμονεῖτε ὅτι οἱ Ἕλληνες, ἵνα ἐλευθερωθῶσι, πρέπει νὰ στηρίζωνται ἐπὶ τῶν ἰδίων αὐτῶν δυνάμεων».

Ἐκ τῶν δύο υἱῶν τοῦ Κωνσταντίνου, ὁ πρῶτος, ὁ Ἀλέξανδρος ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1792 καὶ ἀκολουθήσας τὸν πατέρα του διορισθέντα ἡγεμόνα ἐν Μολδαβίᾳ, τῷ 1799, καὶ Βλαχίᾳ, τῷ 1802, ἐξεπαιδεύθη εἰς τὰς Σχολὰς Ἰασίου καὶ Βουκουρεστίου, μετὰ δέ τὴν δι' Αὐστροίας εἰς Ρωσσίαν καταφυγὴν τοῦ πατρός του, εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Σχολὴν Πετροπόλεως, προαχθεὶς τῷ 1809 εἰς Λοχαγόν Ἱππικοῦ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Φρουρᾶς. Ὡς ἀξιωματικὸς τοῦ Ρωσικοῦ Στρατοῦ ἔλαβε ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν κατὰ τῶν Γάλλων πόλεμον καὶ ἀναδειχθεὶς προήχθη εἰς Ταγματάρχην, λαβὼν δέ μέρος καὶ εἰς τὰς ἐν Γερμανίᾳ μάχας

ἀπώλεσεν τόν δεξιόν βραχίονα ἐν Δρέσδῃ. Τῷ 1817 προεβιβάσθη εἰς Στρατηγόν καί ἀνέλαβε διοίκησιν Ταξιαρχίας Ἰππικοῦ.

Τήν 26^{ην} Φεβρουαρίου 1821 λαβὼν παρὰ τοῦ Τσάρου ἄδειαν ἀπουσίας εἰς Γερμανίαν καί Γαλλίαν καί διαβάς ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Αὐτοκράτορος τόν Προῦθον καί εἰσελάσας εἰς τὰς Παραδουναβίους ἡγεμονίας ἐκήρυξεν τό σάλπισμα τῆς Ἐπαναστάσεως τῶν Ἑλλήνων.

Μετά τήν συμφοράν τοῦ Δραγατσανίου, προτίμησε νά καταφύγῃ εἰς τήν Αὐστρίαν, ἔνθα συλληφθεὶς εἰς τὰς ἀνηλίους φυλακάς φρουρίου, ἀπὸ τὰς ὁποίας μόλις ἐξελθὼν, τῇ μεσιτείᾳ τοῦ Τσάρου Νικολάου Α΄, ἀπέθανε, μὴ προφθάσας νά ἴδῃ τήν ἐλευθερίαν ἣτις ὑπέφωσκεν ἤδη τῇ Πατρίδι.

Αὕτη ἐν συντόμῳ ἡ ἱστορία τοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν πρό τῆς ἀλώσεως τῆς Τραπεζοῦντος μετοικήσαντος κλάδου τῆς οἰκογενείας Ὑψηλάντων.

Ἐκ τῶν ἐν Τραπεζοῦντι ἀπομεινάντων κλάδων μετὰ τήν ἄλωσιν τῆς πόλεως αἱ μὲν κατέφυγον εἰς Γερμανίαν καί Ρωσσίαν, ἄλλοι δέ διεσχορπίσθησαν εἰς τό ἐσωτερικόν τῆς Χώρας, καί ἐξηκολούθησαν τόν βίον των ἐν ἀφανείᾳ. Κατὰ τήν ὑπὸ τῶν Τούρκων κατάληψιν τοῦ ἐν Τραπεζοῦντι Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Φιλίππου τῷ 1665 ἀναφέρεται προύχων Τραπεζοῦντος ὁ Ὑψηλάντης Ἰωάννης. Ἄλλος δέ κλάδος τῆς οἰκογενείας ἀμέσως μετὰ τήν ἄλωσιν, ἀπεχώρησεν εἰς τό ἐρυμνόν χωρίον Σαγγαρῇ, ἔνθα κατεῖχον ἀγρόκτημα, καί Ἱ.

Ναόν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου ἤγειρε. Ἐντεῦθεν ἡναγκάσθη τῷ 1697, διότι ἐπληροφόρηθη ὅτι οἱ τιμαριῶται τῆς περιφερείας ἀπεφάσισαν καί ἐπεδίωκον τήν ἐξόντως ὀλοκλήρου τῆς οἰκογενείας, νά μετοικήσῃ εἰς Πλάτανα. Ἀλλά καί ἐνταῦθα μή εὐροῦσα ἡσυχίαν καί αἰσθανομένη ἐαυτήν ἐν κινδύνῳ ἀνεχώρησεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀκολουθοῦσα τήν διά τούς αὐτούς λόγους ἐγκαταλείψασαν τήν περιφέρειαν Τραπεζοῦντος οἰκογένειαν τῶν Μουρούζων καί ἐγκατέστη ἐν Κουρούτσεσμε ὑπό ἀρχηγόν τόν Μανουήλ Ὑψηλάντην. Πλήν τῶν ἀνωτέρω κλάδων τῆς οἰκογενείας φαίνεται ὅτι καί ἄλλοι τινές ὑπόκλαδοι ἔμειναν ἐν Πόντῳ καί ἰδίᾳ εἰς τά ὑπέρ τήν Τραπεζοῦντα χωρία τῆς Μασσούκας καί Χαλδείας, ἐν οἷς ἐσώζοντο μέχρι ἐσχάτων, καταφυγοῦσαι μετὰ τήν ἀνταλλαγήν τῶν πληθυσμῶν εἰς Ἑλλάδα, ταυτῶν μοι οἰκογένειαι.

1821-1832

Ἡ ἔκρηξις τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως καί ἡ ταχεῖα ἀνά τήν Ἑλληνικήν Χερσόνησον ἐπέκτασις αὐτῆς ἦναφεν ἐκ νέου τήν μῆνιν καί ἐτόνωσε τό μῖσος τῶν Τούρκων κατὰ τῶν Ἑλλήνων τῆς Αὐτοκρατορίας, τῶν ὁποίων ἡ ζωὴ προεγράφη διὰ Σουλτανικῶν Φιρμανίων, ἐκδοθέντων μετὰ τήν δημοσίευσιν τοῦ περιφήμου ἱεροῦ Φετβᾶ καί σταλέντων μετ' ἀντιγράφων αὐτοῦ εἰς τούς διάφορους τοπάρχας καί τιμαριούχους πρὸς

ἐκτέλεσιν. Ὁ τε φετβάς καί τά σύμφωνα πρὸς αὐτόν Σουλτανικά φερμάνια ἔθετον ἐκτός Νόμου τό «ἄπιστον καί βρωμερόν ἔθνος τῶν Γραικῶν» καί διέτασσον «πάντα μέν ἀρχηγόν νά ἐπιστρατεύῃ τοὺς πιστοὺς καί διαπερᾶ ἔν στόματι μαχαίρας τοὺς Ἑλληνας, νά ἐξανδραποδίξῃ τὰς γυναῖκας καί τὰ ἀνήλικα τέκνα των καί καταστήσῃ δούλους εἰς τοὺς πιστοὺς, νά διανείμῃ τὰ ὑπάρχοντά των μεταξὺ τῶν νικητῶν μουσουλμάνων καί νά παραδίδῃ τὰς ἐστίας των εἰς τό πῦρ, τήν τέφραν, εἰς τρόπον ὥστε οὐ μόνον ἀνθρωπίνῃ φωνῇ, ἀλλ’ οὐδ’ ἀλέκτορος νά μὴ ἀκουσθῇ πλέον εἰς τὰς κατοικίας αὐτῶν, πάντας δέ τοὺς πιστοὺς νά ἐξεγείρωνται ὡς εἰς ἄνθρωπος καί κατασφάξωσι τοὺς ἄνδρας, ἐξανδραποδίσωσι τὰς γυναῖκας καί τὰ τέκνα, διαρπάξωσι τὰς περιουσίας καί ἐξαλείψωσιν ἀπὸ προσώπου γῆς καί αὐτά τὰ ἔχνη τοῦ ἀχαρίστου καί ἀναξίου ζωῆς ἔθνους τῶν Γραικῶν, βέβαιοι ὅτι οὕτω πράττοντες ἐφαρμόζουσι τὰ ἱερά παραγγέλματα τοῦ Κορανίου καί τοῦ ἱεροῦ Φετβά καί ἐκπληροῦσιν ἐπιθυμίαν τοῦ Μεγάλου Χαλίφου τοῦ Ἰσλάμ καί κραταιότατου Σουλτάνου καί κυριάρχου ἀπάσης τῆς Οἰκουμένης».

Εἰς τόν Πόντον ἐστάλησαν τὰ Σουλτανικά ταῦτα Φερμάνια δι’ εἰδικῶν ταχυδρόμων καί ἐνεχειρίσθησαν εἰς τοὺς τοπάρχας καί τερεπέγηδας πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν διατασσομένων δ’ αὐτῶν «βουλῶν τοῦ Μωάμεθ». Ὁ Τουρκικός ὄχλος, μένεα πνέων, διότι οἱ ἄπιστοι ἐτόλμησαν νά στασιάσωσι κατὰ τοῦ Χαλίφου, «τοῦ μεγάλου

Ἡ Ἱερὰ Μονή Βαζελῶνος, χιονοσκεπής.

λου διαδόχου τοῦ Προφήτου καί ἐκτελεστοῦ τῶν θείων παραγγελμάτων» καί ἐξωθούμενοι ἐκ τοῦ πάθους τῶν αἰμοβόρων καί κτηνωδῶν ἐνστίκτων, ἡκόνει νυχθημερόν σίδηρα καί ἀνέμενε ἀνυπομονῶν καί ἀγωνιῶν τήν ἔκδοσιν τοῦ συνθήματος τῶν αἱμάτων καί ἀπολαύσεων. Ἡ φήμη ἔφθασεν ἤδη καί εἰς τάς ἀκοάς τῶν δυστυχῶν Ἑλλήνων, οἵτινες ἀπέλπιδες ἐκινοῦντο εἰς ἀποφυγὴν τοῦ κινδύνου, ἥτις ἐπετεύχθη, ἔν τισι τοῦλάχιστον περιφερείαις, δι' ἀγώνων τρισμεγίστων καί ἱλικῶν θυσιῶν ἀνυπολογίστων.

Ἐν Τραπεζοῦντι, τῇ πρωτευούσῃ ταύτῃ τοῦ Πόντου καί ἔδρα τοῦ Γενικοῦ Τοπάρχου, συνεκροτήθη συμβούλιον τῶν Οὐλεμάδων, Χοτζάδων, Μεγιστάνων καί

λοιπῶν βαθμούχων, ἐν ἐνεργείᾳ καὶ μή, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Τοπάρχου, ἵνα καθορίσῃ τὰς λεπτομερείας τῆς ἐκτελέσεως. Εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦτο προσεκλήθη, ἐνεργείαις τοῦ ἐν διαθεσιμότητι τότε τελούντος Ὅσμαν Πασᾶ, τοῦ ἐκ τῆς οἰκογενείας Σιατῆ-Ζατέ, καὶ ὁ Μητροπολίτης Παρθένιος, ὅστις ἐκ προσυνεννόσεως μετὰ τοῦ ἀνωτέρω ἦτο παρεσκευασμένος εἰς ὅ,τι ἤθελε συζητηθῇ καὶ ὥφειλε ν' ἀπαντήσῃ. Εὐθύς δ' ὡς ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Μουφτῆ τὸ Σουλτανικὸν περὶ ἐξοντώσεως τῶν Ἑλλήνων Φιρμάνιον, πρὶν ἢ ἄλλος τις ὁμιλήσῃ, λαβὼν τὸν λόγον ὁ εἰρημένος Σιατῆρ-Ζατέ καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Μητροπολίτην λέγει «Μητροπολίτ ἐφέντη, ἡκούσατε τὴν διαταγὴν τοῦ Σουλτάνου τῶν Σουλτάνων, προσέξατε καλῶς· ἐάν εἰς τὴν περιφέρειάν σας εὐρίσκωνται τυχόν χριστιανοὶ ἀπὸ τὸ ἐπαναστατήσαν ἄπιστον γένος τῶν Ἑλλήνων, νά δηλώσητε καὶ παραδώσητε αὐτούς ἀμέσως, ἵνα μή, ἔνεκα τούτων κακοπάθωσι καὶ οἱ λοιποὶ ραγιάδες μετὰ τῶν ὁποίων οὐδέν μᾶς χωρίζει». Ἀμέσως ἀπαντῶν ὁ Μητροπολίτης βεβαιοῖ ὑπευθύνως ὅτι «μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν τῆς περιφερείας» δέν ὑπάρχουσιν ἄτομα ἢ οἰκογένειαι ἐκ τοῦ ἐπαναστατήσαντος «ἀπίστου γένους τῶν Ἑλλήνων», καὶ ὅτι ἂν ἤθελεν ἀποκαλυφθῇ τις τοιοῦτος οὐ μόνον δέν θά ἐλυπεῖτο διὰ τὴν δικαίαν καταστροφὴν του, ἀλλὰ καὶ θά ἔσπευδεν αὐτός πρῶτος νά καταμηνύσῃ αὐτόν.

Ἐπηκολούθησεν εὐρεία συζήτησις περὶ τῆς ἐθνολο-

γικῆς ταυτότητος ἢ μή τῶν Χριστιανῶν τοῦ Πόντου καί τῶν ἐπαναστατῶν Ἑλλήνων, τήν ὁποίαν ἔκλεισεν ἐπεμβάς καί πάλιν ὁ Σιατήρ-Ζατές αὐτός εἰπών ὅτι «οἱ Χριστιανοί τῆς περιφερείας Τραπεζοῦντος καί ἐν γένει τῆς Μαύρης Θαλάσσης-Πόντου εἶναι αὐτόχθονες καί διάφοροι τήν ἐθνικότητα τῶν ἐπαναστατῶν τῆς Πελοποννήσου καί τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος, καί ὅτι αὐτός - ἦτο δέ τά μάλα ἰσχύων ἐν τῷ τόπῳ - ἐγγυᾶται περί τῆς φιλονομίας καί ἀφοσιώσεως αὐτῶν εἰς τό Κράτος καί τήν Πατρίδα». Τό Συμβούλιον ἐκάμφθη καί ἐν τέλει ὑπεχώρησε. Οὕτω δέ συνελθόν εἰς καθορισμόν λεπτομερειῶν γενικῆς ἐξοντώσεως τῶν Χριστιανῶν, κατέληξεν εἰς πλήρη ὑπεράσπισιν καί ἀπαλλαγὴν αὐτῶν, καί ἀχρηστεῦσαν τό περί σφαγῆς Φιρμάνιον ὑπέβαλε πρακτικόν, ὑπογεγραμμένον παρά πάντων καί τοῦ Μητροπολίτου ὅτι ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Τραπεζοῦντος καί ἐν γένει τῆς Μαύρης Θαλάσσης δέν ὑπάρχουσι ἄπιστοι, ἐκ τοῦ γένους τῶν στασιαστῶν τῆς Ἑλλάδος. Ταῦτα ἐν Τραπεζοῦντι.

Ἐν Μάτσακ περιφερείᾳ τῶν Μονῶν, προέλαβε τήν σφαγὴν καί ἔσωσε τήν κατάστασιν ὁ τότε ἡγούμενος τῆς Μονῆς Βαζελῶνος Χρύσανθος. Ἐνταῦθα ἤρχεν ὁ Ὀσμάν ἀγᾶς, υἱός τοῦ ἐν Τραπεζοῦντι τῷ 1818 θανόντος Ἐγιοῦπ-Ζατέ Ἀπτῇ-ἀγᾶ, ἔχων τήν ἑδραν αὐτοῦ ἐν τῷ χωρίῳ «Σπήλαια» ὑπέρ τό Τζεβιζλήκι, προϊστάμενος δέ αὐτοῦ καί τιμαριοῦχος εὐρυτέρας περιφερείας καί δικαιοδοσίας ἦτο ὁ Σολάκ Ἐμέρ-ἀγᾶς, ἔχων τά

ἀνάκτορά του ἐν Τούφᾳ ἔναντι τοῦ σταθμοῦ «Ματα-
ρατσῇ» τοῦ ἐπὶ τῆς ἀμαξιτῆς ἀπὸ Τραπεζοῦντος-καὶ εἰς
τρίωρον ἀπ' αὐτῆς ἀπόστασιν-εἰς Ἐρζερούμ. Ἀμφότε-
ροι οὗτοι λαβόντες τὴν Σουλτανικὴν περὶ σφαγῆς τῶν
Χριστιανῶν διαταγὴν, εἰδοποίησαν τοὺς ὑπ' αὐτοὺς
Τούρκους, ἵνα ἐτοιμασθῶσι διὰ τὴν ἡμέραν ἣν ἤθελον
ὀρίσῃ.

Ἡ κίνησις ἔκδηλος ὁσημέραι γενομένη προὔκάλεσε
τὴν προσοχὴν τῶν ἡμετέρων, οἵτινες εὗρισκοντο ἐν
πλήρει ἀμνηχανίᾳ καὶ ἀπογνώσει ἀναμένοντες τό μοι-
ραῖον. Τότε ὁ ἡγούμενος Χρῦσανθος, παραλαβὼν
πλούσια δῶρα καὶ τὸν ἐκ Θέρσης σωματοφύλακα τοῦ
Ὁσμάν ἀγᾶ, Μωαμεθανόν ἐκ Χριστιανῶν, ἀλλὰ κρυ-
πτὸν Χριστιανόν, Κοστέλ ἀγᾶν, μεταβαίνει νύκτα εἰς
τὰ ἀνάκτορα τοῦ Ὁσμάν ἀγᾶ εἰς Σπήλαιον καὶ ἐκλι-
παρεῖ, προσενεγκὼν τὰ δῶρα, πρόληψιν τῆς κατα-
στροφῆς. Ὁ Ὁσμάν ἀγᾶς, ὅστις ἄλλοτε ἦτο οἰκεῖος, τὰ
μὲν δῶρα ἐδέχθη, ἀλλὰ τὸν Χρῦσανθον ἀπέπεμψε
εἰπὼν ὅτι εἶναι ἀδύνατον ν' ἀντιστῇ εἰς τὴν διαταγὴν
τοῦ Σουλτάνου, τὴν ὁποῖαν θὰ ἐκτελέσῃ ἀπαρεγκλί-
τως. Ἀποτυχὼν ἐντεῦθεν ὁ Χρῦσανθος, ἐπανῆλθεν εἰς
τὴν Μονὴν καὶ τὴν ἐπομένην νύκτα, παραλαβὼν αὐθις
τὸν Κοστέλ ἀγᾶν κατέρχεται εἰς Τούφαν καὶ ἐπιτυγ-
χάνει συνάντησιν μετὰ τοῦ Ἑμέρ ἀγᾶ. Οὗτος κάμπτε-
ται, ἐπεμβάσει καὶ τῆς συζύγου του, εἰς τὰ δάκρυα καὶ
τάς ἰκεσίας τοῦ Χρυσάνθου, δέχεται τὰ δῶρα, ὑπόσχε-
ται διάσωσιν τῶν Χριστιανῶν, ἀλλὰ ζητεῖ ἐπὶ πλέον

Η έξοδος της ιεράς εικόνας της Παναγίας Σουμελά ἐκ τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου Ἀθηνῶν, 1951. Συνοδός ὁ ἀρχιμανδρίτης Πανάρετος Τοπαλίδης.

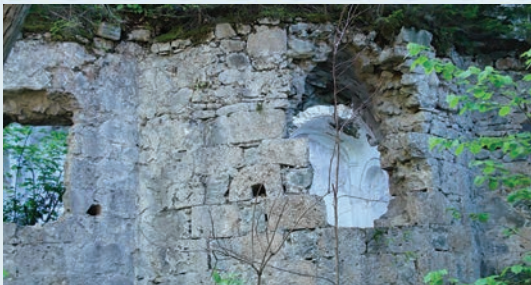
διὰ δαπάνας τῆς σχετικῆς ἐνεργείας ἄλλας δέκα πέντε χιλιάδας γροσίων, καί ζητεῖ τό ποσόν τοῦτο τοῖς μετρητοῖς καί ἀμέσως, ἀποκρούει δέ νέαν παράκλησιν ἵνα τήν ἐπομένην καταβληθῶσι τά χρήματα, βεβαιῶν ὅτι, ἂν δέν καταβληθῶσιν αὐτήν τήν ὥρα, τήν ἐπομένην θά ἦτο ἀργά πλέον, διότι τό σύνθημα τῆς σφαγῆς ἦτο ἤδη δεδομένον διὰ τήν ἐπομένην μεσημβρίαν. Ἡ στιγμή κρίσιμος. Διέξοδος δέν ὑπῆρχε. Ἐπρεπε νά καταβληθῇ τό χρήμα, τοῦ ὁποίου ὅμως ἐστεροῦντο ἐκείνην τήν ὥραν, ἡ δέ Μονή ἀπεῖχεν ἐπτάωρον ὁδόν. Τήν ἀμηχανίαν ἔλυσεν ἡ σύζυγος τοῦ ἀγῶ Χατιφέ, ἥτις ὠτακουστοῦσα ἐκ τοῦ παρακειμένου δωματίου καί βλέπουσα ὅτι ἐκ δέκα πέντε χιλιάδων γροσίων ἐκρε-

μάσθη ἡ ζωὴ τῶν Χριστιανῶν, ἐτοιμάζει τό ποσόν, καὶ ἐπωφελουμένη τυχαίας ἐξόδου τοῦ Ἑμέρ ἀγᾶ ἐκ τῆς αἰθούσης, εἰσέρχεται καὶ παραδίδει αὐτό εἰς τόν Χρῦσανθον λέγουσα: «Πάρε καὶ δός τα, νά τά βάλῃ στά μάτια του» καὶ ἀμέσως ἐξέρχεται. Μόλις ἐπανέρχεται ὁ Ἑμέρ ἀγᾶς, ὁ Χρῦσανθος, προσποιούμενος ὅτι κατωρθώθη ἡ ἐξοικονόμησις τοῦ ποσοῦ ἐξ αὐτοῦ καὶ τοῦ συντρόφου του καταβάλλει αὐτό ἀμέσως. Ὁ ἀγᾶς δέ, ἐννοήσας περί τίνος ἐπρόκειτο, καὶ εὐχαριστηθεὶς διὰ τὴν γενναιοδωρίαν τῆς συζύγου του λέγει: «Ἡ σύζυγός μου ἀπεδείχθη ἀνωτέρα μου. Πηγαίνετε καὶ μὴ φοβεῖσθε, ἐγὼ θά λάβω τά ἐνδεικνυόμενα μέτρα καὶ οὐδεὶς Χριστιανὸς θά πάθῃ τι. Πράγματι δέ τὴν ἐπομένην πρωΐαν, καθ' ἣν ὥραν οἱ Τοῦρκοι συνεκεντροῦντο ἐν τῇ μεταξὺ Δανειάχας καὶ Σπηλαίας πεδιάδι πρὸς ἔναρξιν τῆς ἐπιθέσεως, καταφθάνει μετὰ διακοσίων ἱππέων ὁ Ἑμέρ-ἀγᾶς καὶ διατάσσει καὶ τόν Ὅσμάν ἀγᾶν καὶ τοὺς συγκεντρωθέντας νά διαλυθῶσι καὶ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς οἰκίας των, ἀπειλῶν ὅτι, ἂν Χριστιανὸς τις πάθῃ τι, θά ἐκδικήσῃ αὐτόν δεκαπλασίως. Τοῦτο ἤρκεσεν. Οἱ Τοῦρκοι διελύθησαν. Ὁ Ὅσμάν ἀγᾶς διεφεύσθη. Οἱ Χριστιανοὶ ἐσώθησαν.

Ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀργυρουπόλεως προέλαβον τὴν καταστροφὴν οἱ Ἀρχιμεταλλουργοί, ὡς καὶ εἰς πάσας τὰς λοιπὰς μεταλλουργικὰς περιφερείας, καὶ ἐν Νικολόλει ἡ Μητρόπολις Κολωνίας. Δέν κατωρθώθη νά προληφθῇ ἡ καταστροφή ἐν Ἀμασίᾳ καὶ Νεοκαισα-

Ἡ κόγχη τοῦ ἱεροῦ βήματος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βαζελῶνος.

ρεία, ἀλλὰ καί ἐνταῦθα δέν ἔλαβε μορφήν γενικῆς ἐξοντώσεως.

Καί οὕτω, προελήφθη μέν ἡ γενική σφαγή καί ἐξόντωσις τῶν Ἑλλήνων τοῦ Πόντου, χάρις εἰς τήν αὐτοθυσίαν καί τάς ἐπικαίρους ἐνεργείας τῶν Μητροπόλεων, τῶν Μονῶν, τῶν Μεταλλουργῶν καί τῶν συμπαθούντων τούς Χριστιανούς προυχόντων καί βαθμούχων Τούρκων, ἐν τούτοις ἡ χώρα μετεβλήθη διά τούς Χριστιανούς εἰς πραγματικὴν κοιλάδα κολάσεως καί κλαυθμῶνος. Καθ' ὅλον τό διάστημα τῶν ἐπακολουθησάντων ἐπτὰ ἐτῶν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, ἐν Πόντῳ τά πικρά δάκρυα δέν ἐστείρευσαν, οἱ στόνοι καί οἱ λυγμοί δέν ἐκόπασαν καί ἡ γῆ δέν ἐστέγνωσεν ἀπό τό αἷμα τῶν κατ' ἰδίαν καί κατὰ τόπους ἐπὶ διαφόροις προφάσεσι καί δίχως λόγου σφαγῶν καί φόνων ἀτόμων καί οἰκογενειῶν. Οἱ ἐμπρησμοί, αἱ

ἐκσκαφαί τῶν οἰκιῶν ἐκ θεμελίων, τά βάσανα, οἱ ἀκρωτηριασμοί, οἱ διαμελισμοί ἀθώων, ἀπλῶς εἰς τέρψιν ἐνστίκτων ἀγρίων, καί τά παντοῖα οἰκογενειακά δράματα ἀπετέλουν συνήθη ἀπασχόλησιν τῶν Τούρκων καί στάδιον ἀμίλλης ὑπερθεματισμοῦ. Οἱ Χριστιανοί ἐξηναγκάζοντο εἰς καταναγκαστικά ἔργα ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ καί τοῖς ἀγροῖς τῶν Τερεπέγηδων ἐπὶ ἡμέρας καί ἐβδομάδας, νυχθημερόν ὑπὸ τὴν μάστιγα χαμερπῶν ὑπηρετῶν καί ὀργάνων, καί ὑφίσταντο, σὺν ἄλλοις, τοὺς χθαμαλωτέρους χλευασμούς, ἐπανερχόμενοι δέ εἰς τὰς ἐστίαις των, εὗρισκον αὐτάς λεηλετημένας, ὥς ἐπὶ πλεῖστον καί ἐρήμους, διότι ἐν τῷ μεταξὺ αἱ οἰκογένειαι διεσκορπίζοντο ὑπὸ ἄλλων ἐπιδρομέων.

Ἐν ἀπλοῦν παράδειγμα, ἐκ τῶν συνήθων τότε, ἀποκαλύπτει τὴν κρατήσασαν κατάστασιν, τοῦτο: Ἐν τῷ χωρίῳ Χαμουρῇ Ἐπαρχίας Ροδοπόλεως, ἕξ ἑὺσωμος μήτηρ μονογενοῦς καί μονοετοῦς τέχνου Σοφία καλουμένη, ἧς ὁ σύζυγος ἀγγαρευθεὶς ἠργάζετο ἀπὸ ἐβδομάδων εἰς τοὺς ἀγρούς τοῦ τιμαριώτου Ὀσμάν ἀγᾶ. Ἡμέραν τινὰ παρουσιασθέντες τρεῖς σωματοφύλακες τοῦ ἀγᾶ, ἐζήτησαν νὰ ὀδηγήσωσιν αὐτὴν εἰς τὸ χαρέμιον. Αὕτη ἑξαλλος ρίπτεται ἔξω τῆς οἰκίας καί εἰσελθοῦσα εἰς τὸ ὑπερκείμενον δάσος φεύγει ἐξαφανισθεῖσα. Οἱ σωματοφύλακες λαμβάνουσι τὸ βρέφος ἐκ τοῦ λίχνου καί πυροῦσιν αὐτὸ εἰς τὸ στόμιον τοῦ καιομένου κλιβάνου, συστρέφοντες, ἵνα ἡ μήτηρ ἀκούουσα τοὺς λυγμούς τοῦ καιομένου τέχνου τῆς ἐπανεέλθῃ καὶ πα-

ραδοθῇ. Ἀλλά ἐκεῖνη εὕρισκετο μακράν καί δέν ἤκουε. Ἐν τέλει ἀπογοητευθέντες ἔρριψαν τό βρέφος εἰς τόν κλίβανον καί ἀπῆλθον. Περί μέσα δέ νύκτας ἐπανεληθούσα ἡ δυστυχῆς μήτηρ εὔρεν αὐτό ἀπνηθρακωμένον. Ὅμοια ἐγκλήματα, διά διαφόρων μέσων ἐνεργούμενα, ἦσαν ὅλως συνήθη καί κοινά.

Τήν Ἑλληνικήν ἐπανάστασιν ἐπηκολούθησεν ὁ δεύτερος Ρωσσοτουρκικός πόλεμος τοῦ ΙΘ' αἰῶνος, ὅστις χαρακτηρισθεῖς ὡς ἀπελευθερωτικός τῶν Χριστιανῶν, καί δῆ τῶν ὁμόρων τοῦ Πόντου, ἠρέθισε τοὺς Τούρκους ἔτι μᾶλλον, ἐξῆψε τόν φανατισμόν καί ἐξώθησεν εἰς παντοειδεῖς διωγμούς καί καταστροφάς, ἔνεκα τῶν ὁποίων οἱ Ἕλληνες πολλῶν τμημάτων τοῦ Πόντου ἠκολούθησαν τά ἐκκενώσαντα τάς καταληφθείσας Τουρκικὰς Ἐπαρχίας Ρωσικά στρατεύματα καί κατέφυγον εἰς Ρωσσίαν.

Η ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ

Ἡ Συνδιάσκεψις τοῦ Λονδίνου τῆς 21^{ης} Φεβρουαρίου δέν κατώρθωσε νά λύσῃ τό Ἀνατολικόν Πρόβλημα, διότι δέν ἔτυχεν εἰλικρινοῦς προθυμίας τῶν Συμμάχων καί ἡ κατάστασις ἐν Ἀνατολῇ ἐξηκολούθει χειροτερεύουσα διαρκῶς, ἕως οὗ μετὰ τήν κατά μέγα μέρος ὑπ' αὐτῶν τῶν Συμμάχων προκληθεῖσαν Μικρασιατικήν Καταστροφήν, ὑπεγράφη ἐν Λωζάνῃ τῇ

30ῆς Ἰανουαρίου 1923 ἡ ἀνήθικος Σύμβασις περὶ ἀνταλλαγῆς τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Τουρκικῶν πληθυσμῶν τῆς ὁποίας τό πρῶτον ἄρθρον λέγει:

«Ἀπό τῆς 1^{ης} Μαΐου 1923 θέλει διενεργηθῇ ἡ ὑποχρεωτική ἀνταλλαγή τῶν Τούρκων ὑπηκόων Ἑλληνικοῦ Ὁρθοδόξου Θρησκεύματος ἐγκατεστημένων ἐπὶ τῶν Τουρκικῶν ἐδαφῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων, Μουσουλμανικοῦ Θρησκεύματος ἐγκατεστημένων ἐπὶ Ἑλληνικῶν ἐδαφῶν. Τὰ πρόσωπα ταῦτα δέν θά δύνανται ἵνα ἔλθωσιν, ἵνα ἐγκατασταθῶσιν ἐκ νέου ἐν Τουρκίᾳ ἢ ἀντιστοίχως ἐν Ἑλλάδι ἄνευ ἀδείας τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως ἢ ἀντιστοίχως τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως».

Διὰ τῶν ὀλίγων τούτων γραμμῶν ἐκρίθη ἡ τύχη τοῦ ὑποδούλου Ἑλληνισμοῦ καὶ Χῶραι, ἀπ' ἀρχῆς γενόμεναι κοιτίδες ἐθνικοῦ βίου καὶ μεγαλείου τοῦ αὐτοδημιουργηθέντος ἐν αὐταῖς καὶ δημιουργήσαντος αὐτάς Ἑλληνισμοῦ, κατεδικάστησαν εἰς ἐρήμωσιν. Αἱ σφαγαί, αἱ ἀτιμώσεις, οἱ διωγμοί καὶ αἱ ἐξώσεις ἐκ τῶν πατρικῶν ἐστιῶν, τὰς ὁποίας ἐπὶ ἔτη ὑφίσταντο οἱ Ἕλληνες τοῦ Πόντου καὶ τῆς λοιπῆς Μικρασίας ἐνομιμοποιήθησαν καὶ τήν ἀπό τοῦ βήματος τῆς Γαλλικῆς Βουλῆς καταίσχυντον ἀποστροφὴν τοῦ τότε Πρωθυπουργοῦ Μπριάν ὅτι «οἱ Τοῦρκοι» οἱ αἰῶνιοι σφαγεῖς καὶ ἄγριοι δυνάσται, «ἀποτελοῦσι τό ἱπποτικώτερον ἔθνος τῆς Ἑγγύς Ἀνατολῆς», διεδέχθη ἡ ὁλοκλήρωσις τῆς καταστροφῆς, κατοχυρωθεῖσα δι' ἀμοιβαίας συγ-

καταθέσεως καί Συνθήκης. Οἱ Τάφοι καί τὰ σεβάσματα τῶν Πατέρων βία ἐγκατελείφθησαν, αἱ ἐστίαὶ ἐν αἷς ἐπὶ χιλιετηρίδας ἔκαιεν ἄσβεστον τό πῦρ τῆς ιδέας καί τιμῆς, ἐξεκενώθησαν καί κατεπατήθησαν καί ἀπετεφρώθησαν, οἱ Ναοὶ τῆς λατρείας τῆς ὑπερτάτης Ἀληθείας καὶ Ζωῆς ἐβεβηλώθησαν, ἡ ἀκμή τῆς ζωῆς καί τὰ σκιρτήματα τῆς ἀνθήσεως καί προόδου ἔσβυσαν, τὰ ὄνειρα ἐπιστεύθη, καί πιστεύεται ἔτι καὶ νῦν, ὅτι ἀπέμειναν διαρκῆ ὄνειρα καί αἱ ἐλπίδες ἐπὶ τὴν αὔριον ἠτόνησαν. Ὁ ὑπόδουλος Ἑλληνισμὸς ἐγκατέλειψε τὴν Πατρίδα του καὶ δέσμιος εἰς συντρίμματα ἤχθη ἔξω τῶν ὁρίων της, μακράν, πολὺ μακράν...

Οἱ ἀνήθικοι διπλωμάται ικανοποίησαν τὰς ἀθεμίτους βλέψεις των καί ἡσυχοὶ ἐκάθησαν περὶ τὴν ἀπαισίαν τράπεζαν τῶν ἀδικιῶν των...

Ἐν μόνον δέν ἐπρόσεξαν. Τὰ ἀπαχθέντα ἀλυσοδομένα συντρίμματα, ὠθούμενα εἰς τὴν αἰώνιον ἀποδημίαν των εἶχον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ψυχῆς των προσηλωμένους ἀναποτρέπτως ἐπὶ τῆς Πατρίδος ἐξ ἧς ἀπεσπῶντο. Τὰ ἐν ταῖς ἀγκάλαις τῶν μητέρων των φερόμενα νήπια ἐκράτουν ἐστραμμένον πρὸς τὰ ὀπίσω τό πρόσωπον, οἱ ἐν ταῖς χώραις τῆς ἐγκαταστάσεως γεννώμενοι βλαστοὶ ἔχουσιν ἔμφυτον τὴν ιδέαν καί τρέφονται ὑπὸ ὁρμῆς ἐπανόδου καί ἐκδικήσεως, καί ὁ συνδετικὸς κρίκος ταθεῖς καί λεπτυνθεὶς ἐπικινδύνως δέν διερράγη, ἀλλ' ἐκτρέφεται.

Ἡ ἱστορία μαρτυρεῖ πολλὰς παλιρροίας, καί τὴν

σφαγὴν τῶν τριακοσίων ἐν Θερμοπύλαις ἐξεδίκησαν οἱ Ἴσσοι, ὁ Γρανικός, τὰ Γαυγάμηλα καὶ ἡ μέχρι Σαμογετῶν καὶ Βακτρίων ἰσχυρά καὶ εὐγενής καὶ θριαμβευτική πρόοδος.

Οἱ διπλωμάται δύνανται νά ψεύδωνται, ἀλλ' οἱ Λαοὶ δέν λησμονοῦσι.

Εὐσεβεῖς στοχασμοί

Ὁ Σταυρός τοῦ Ἑλλήνος

Ὁ Σταυρός, τό ξύλον τῆς ζωῆς τῶν πιστῶν καὶ τό ὄπλον τοῦ θανάτου τῶν ἀπίστων, καθαγιασθεὶς διὰ τοῦ Παναγίου Αἵματος τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀνεδείχθη καὶ ἐπεβλήθη, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς Θρησκείας, σύμβολον προσκυνητόν καὶ τιμαλφές ὑπὲρ πᾶν ἄλλο Σύμβολον.

Ὑποδειχθεὶς δέ ἐκ τῶν Οὐρανῶν καὶ ὡς Λάβαρον, ἐν ᾧ ἐνίκησεν ὁ Ἑλληνισμός, διὰ νά ἐπιβάλλῃ τοῖς Λαοῖς σεβασμὸν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων, τόσον τῶν ἰδίων, ὅσον καὶ τῶν ἄλλων, καὶ τήν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ δωρηθεῖσαν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως, μετεφυτεύθη ἀπὸ τοῦ Παραδείσου καὶ τοῦ Γολγοθᾶ εἰς τήν ψυχὴν τοῦ Ἑλλήνος, καὶ ἀποτελεῖ τὸν χαρακτηῖρα τῆς ἐθνικῆς καὶ θρησκευτικῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ.

Ἡ εἵσοδος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βαζελῶνος

Κατά τάς ἐπ' ὄνόματι τοῦ Τιμίου Σταυροῦ τελουμένας Συνάξεις καί Πανηγύρεις, δοξολογεῖται ὁ Θεός, ὅχι μόνον διότι ἠεδόκησεν, ἵνα τό Σύμβολον τοῦτο τοῦ Χριστιανισμοῦ διασωθῇ καί ὡς ἀντικείμενον ἀπό πάσας τάς ἀντιξοότητας τοῦ χρόνου καί τάς ἱστορικές μεταλλαγάς τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, καί κοσμῇ καί κρατύνῃ τό στερέωμα τῆς Στρατευομένης Ἐκκλησίας, ἀλλά καί διότι δι' αὐτοῦ ἐνισχύθῃ ἡ πίστις, ἡ ἀνδρεία, ὁ ἡρωϊσμός καί ἡ αὐταπάρνησις τῶν Αὐτοκρατόρων καί στρατιωτῶν, τῶν Ἀρχόντων καί τοῦ Λαοῦ, καί κατενικήθῃ ἡ κακόβουλος λύσσα τῶν ἀντιπάλων εἰς

Ἰερά εἰκὼν ἀποτομῆς τῆς κεφαλῆς Τιμίου Προδρόμου, προερχομένη ἐκ τῆς ἐν Πόντῳ Μονῆς Βαζελῶνος. Φυλάσσεται εἰς τὴν νέαν μονὴν εἰς Ἅγιον Δημήτριον Κοζάνης.

ἅπαντα τά κατ' αὐτῶν πολεμικά μέτωπα ἐν Ἀνατολῇ
καί Δύσει. Σύμβολον θρησκευτικόν, ἐπέχον ἐν τῇ ψυχῇ
τοῦ Ἑλλήνος χαρακτῆρα ὑπάρξεως.

Ἰδοὺ ὁ Σταυρός τοῦ Χριστιανοῦ Ἑλλήνος

Οἱ Ὑμνοι πρὸς τόν Τίμιον Σταυρόν εἶναι βαθυστό-
χαστοι διθύραμβοι τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ δεσμοῦ,
καί διανοίγουσι τὰς Βίβλους τοῦ ἐνδόξου καί καρπο-
φόρου παρελθόντος, εἰς ἀνάλογον μόρφωσιν καί δημι-
ουργίαν τοῦ κοινοῦ μέλλοντος.

Γεραίρεται ἡ ἀρετὴ ἡ ἐν τῇ πίστει, καί ἀναμέλπεται
γνώμων ἀσφαλὴς διὰ τήν αὔριον. Γεραίρεται ἡ πίστις
ἡ ἐν τῇ ἀρετῇ, καί ὑμνεῖται ἡ θεία ἀμφοτέρων ἔνωσις.

Τιμᾶται εὐγνωμόνως τό παρελθόν, μετὰ τῶν δημι-
ουργῶν αὐτοῦ, καί σφυρηλατεῖται, διαρκῶς, τό μέλλον
εἰς τοὺς πόθους καί τὰς ἐλπίδας τῶν πεπρωμένων. Ἡ
ἀνά τοὺς θόλους τῶν Ναῶν βοῶσα ἡχώ τῶν θριάμβων
καί τῶν δοξολογιῶν καλύπτει τὰς δυσχερείας τῆς ἡμέ-
ρας, μειοῖ καί ἐξαφανίζει τό δέος τῶν ἐνδεχομένων
ἀτυχημάτων καί ἀναστροφῶν τῶν συμφορῶν καί
ἐκτρέφει βεβαίαν τήν πεποίθησιν τῆς ὑπερισχύσεως.

Οὐδεμία καταστροφή ἰσχύει ν' ἀποθαρρύνῃ, ὅταν ἡ
ψυχὴ γαλουχεῖται διὰ τοιούτων ὕμνων πρὸς τήν δόξαν
καί δαδουχεῖται πρὸς τήν ἐγκαρτέρησιν.

ΚΑΛΗΓΑΤΙΝΟΙ ΚΑΙ ΣΟΦΙΑΣ ΑΥΤΟΥ

ΑΓΙΟΥ ΣΙΒ ΘΕΡΜΕΙΣ 1916

Ὁ ἐπιτάφιος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βαζελῶνος. Φυλάσσεται εἰς

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ ΤΗ ΙΕΡᾷ ΠΑΤΡΙΑΡΧ

ΚΑΛΩ ΟΠΩΣ ΣΟΛΩΓΕΙΤΕΡ ΠΟΛΛΟΙ

άσσεται εἰς Ἱερὸν Ναὸν Ἀποστόλου Παύλου, εἰς Κόρινθον

ΕΛΛΗΝΗ ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΑΧ

ΡΙΑΡΧΙΚῇ καὶ ΣΤΑΥΡΟΠΗΔΙΑΚῇ

2017

Ἰανουάριος

1	K	† ΠΕΡΙΤΟΜΗ Ι. ΧΡΙΣΤΟΥ . Βασιλείου Μεγ., Ἐμμελείας
2	Δ	Σιλβέστρου, Θεοδότῃς, Θεαγένους, Σεραφεῖμ Σάρωφ
3	Τ	Μαλαχίου προφήτου, Γορδίου, Θωμαΐδος
4	Τ	Σύναξις τῶν 70 Ἀποστόλων, Θεοκτίστου μάρτυρος
5	Π	Θεοπέμπτου & Θεωνά μαρτ., Συγκλητικῆς ὁσίας (νηστεία)
6	Π	† ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ
7	Σ	† Σύναξις τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου
8	K	† ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ . Γεωργίου Χοζεβίτου, Δομνίκῃς
9	Δ	Πολυεύκτου, Εὐστρατίου, Ἀντωνίνῃς μάρτ., Πέτρου, Λαυρεντίου
10	Τ	† Γρηγορίου Νύσσης , Μαρκιανοῦ, Δομετιανοῦ Μελιτινῆς
11	Τ	† Θεοδοσίου Κοινοβιάρχου , Ἀγαπίου, Νικηφόρου
12	Π	Τατιανῆς, Εὐθασίας, Μερτίου καὶ Πέτρου μαρτύρων
13	Π	Ἑρμούλου, Στρατονίκου μαρτ., Μαξίμου Καυσοκαλυβίτου
14	Σ	Ἐν Σινᾷ καὶ Ραϊθῷ ἀναιρεθέντων Πατέρων, Νίνας
15	K	† ΙΒ' ΛΟΥΚΑ (10 λεπρῶν) . Παύλου Θηβαίου, Ἰωάννου Καλυβ.
16	Δ	Προσκ. ἀλύσ. ἀπ. Πέτρου, Νικολάου Μυτλ., Ἐλασίππου μάρτ.
17	Τ	† Ἀντωνίου Μεγ. , Ἀντωνίου Βεροίας, Γεωργίου Ἰωαννίνων
18	Τ	† Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας
19	Π	Μάρκου Εὐγενικοῦ, Μακαρίου Αἰγ., Μακαρίου Καλογερᾶ
20	Π	† Εὐθυμίου Μεγάλου , Εὐσεβίου, Ζαχαρίου νεομ. Ἄρτης
21	Σ	† Ἀγίου Μεγαλομάρτυρος Εὐγενίου τοῦ Τραπεζουντίου
22	K	† ΙΕ' ΛΟΥΚΑ (Ζακχαίου) . Τιμοθέου ἀπ., Ἀναστασίου Πέρσου
23	Δ	Κλήμεντος Ἀγκύρας, Ἀγαθαγγέλου μ., Διονυσίου ἐν Ὀλύμπῳ,
24	Τ	Ξένῃς ὁσίας, Ζωσιμά ὁσ., Βαβύλα ἱερομ., Νεοφύτου Ἐγκλείστου
25	Τ	† Γρηγορίου Θεολόγου , Αὐξεντίου νεομάρτ., Μαργαρίτας
26	Π	Ξενοφώντος & οἰκογενείας, Ἀμυνά ὁσ., Θεοδώρου Στουδίτου
27	Π	† Ἀνακ. λειψ. Ἰω. Χρυσοστόμου, Κλήμεντος, Μαρκιανῆς
28	Σ	Ἐφραίμ Σύρου, Παλλαδίου, Ἰακώβου, Χάριτος, Ἰσαάκ Σύρου
29	K	† ΙΖ' ΛΟΥΚΑ (Χαναν.) . Ἀνακ. λειψ. Ἰγνατίου Θ., Δημητρίου Χίου
30	Δ	† Τριῶν Ἱεραρχῶν (Ἑορτή Παιδείας) , Θεοφίλου νέου
31	Τ	Κύρου-Ἰωάννου Ἀναργ., Ἡλίου Ἀρδοῦνῃ, Ἀρσενίου, Ἀθανασίας

Ἀναγνώσματα

Κυριακῶν & Μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Κολασ. β' 8-12	Λουκ. β' 20-21, 40-52	Περιτομῆς Ἰ. Χριστοῦ
6	Τίτ. β' 11-14, γ' 4-7	Ματθ. γ' 13-17	Θεοφανείων
7	Πράξ. ιθ' 1-8	Ἰωάν. α' 29-34	Σύν. Ἰωάννου Προδρόμου
8	Ἐφεσ. δ' 7-13	Ματθ. δ' 12-17	δ' Ζ'
15	Κολασ. γ' 4-11	Λουκ. ιζ' 12-19	πλ. α' Η'
17	Ἐβρ. ιγ' 17-21	Λουκ. στ' 17-23	Ἀντωνίου Μεγάλου
18	Ἐβρ. ιγ' 7-16	Μτθ. ε' 14-19	Ἀθανασίου & Κυρίλλου
22	Α' Τιμ. δ' 9-15	Λουκ. ιθ' 1-10	πλ. β' Θ'
25	Ἐβρ. ζ' 26-28, η' 1-2	Ἰωάν. ι' 9-16	Γρηγορίου Θεολόγου
27	Ἐβρ. ζ' 26-28, η' 1-2	Ἰωάν. ι' 9-16	Ἄν. Λειψ. Ἰ. Χρυσοστ.
29	Β' Κορ. στ' 16-ζ' 1	Ματθ. ιε' 21-28	βαρύς Ι'
30	Ἐβρ. ιγ' 7-16	Ματθ. ε' 14-19	Τριῶν Ἱεραρχῶν

ΕΟΡΤΑΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ

- 7/1 Ἰ.Ν. Τιμίου Προδρόμου Ἀργυρουπόλεως.
- 17/1 Ἰ.Ν. Ἀγίας Εἰρήνης Δράμας.
- 18/1 Ἰ.Ν. Ἀγίου Ἀθανασίου Δοξάτου, Καλαμπακίου, Πετρούσας.
- 21/1 Ἰ.Ν. Ἀγίου Εὐγενίου Ἀρκαδικοῦ.
- 30/1 Ἰ.Ν. Ἀγ. Τριῶν Ἱεραρχῶν Πηγαδίων.

2017

Φεβρουάριος

1	Τ	Τρύφωνος, Περπέτουας μ., Αναστασίου Ναυπλ., Βασιλείου
2	Π	† Υπαπαντή Σωτήρος Χριστού, Ἰορδάνου Τραπεζουντίου
3	Π	Συμεών, Ἀννης πρ., Ἰωάννου, Νικολάου & Σταματίου Σπετσών
4	Σ	Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου, Νικολάου ὁμ., Ἀβραμίου ἱερομάρτ.
5	Κ	† ΙΣΤ' ΛΟΥΚΑ (ΤΕΛΩΝΟΥ & ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ) Ἀγάθης μάρτ.
6	Δ	Φωτίου Πατρ. Κων/λεως, Βουκόλου Σμύρνης, Φαύστας
7	Τ	Παρθενίου Λαμψάκου, Λουκά ὁσίου τοῦ ἐν Στειρίῳ
8	Τ	Θεοδώρου στρατηλάτου, Ζαχαρίου προφήτου
9	Π	† Ανακομιδῇ λειψάνων ὁσίου Γεωργίου , Νικηφόρου μάρτ.
10	Π	† Χαραλάμπους ἱερομάρτ. , Ζήνωνος ταχυδρόμου
11	Σ	Βλασίου ἱερομ., Θεοδώρας βασιλίσσης, Γεωργίου Σέρβου
12	Κ	† ΙΖ' ΛΟΥΚΑ (ΑΣΩΤΟΥ) . Μελετίου Ἀν/χείας, Χρήστου νεομ.
13	Δ	Ἀκύλα & Πρισκίλλης ἀποστ., Εὐλογίου Ἀλεξανδρείας
14	Τ	Αὔξεντίου, Ἀβραάμ, Νικολάου Κορίνθου, Γεωργίου Μυτιλ.
15	Τ	Ὀνησίμου ἀπ., Εὐσεβίου ὁσ., Ἀνθίμου τοῦ ἐν Χίῳ
16	Π	Παμφίλου μάρτ., Φλαβιανοῦ Πατριάρχου Κων/λεως
17	Π	Θεοδώρου Τήρ., Μαρκιανοῦ & Πουλχερίας, Θεοδώρου Μυτιλ.
18	Σ	† Ψυχασάββατον . Λέοντος Ρώμης, Ἀγαπητοῦ ἐπ. Σιναίου
19	Κ	† ΑΠΟΚΡΕΩ (κρίσεως) . Ἀρχίππου, Φιλήμονος, Φιλοθέης Ἀθ.
20	Δ	Λέοντος ἐπισκ. Κατάνης, Βησσαρίωνος ὁσ., Ἀγάθωνος Ρώμ.
21	Τ	Εὐσταθίου, Τιμοθέου, Ἰωάννου Κ/πόλεως, Ζαχαρίου Ἱεροσ.
22	Τ	Τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίοις Μαρτύρ., Θαλασσίου, Βαραδάτου ὁσ.
23	Π	† Πολυκάρπου ἱερομ. ἐπ. Σμύρνης , Γοργονίας
24	Π	† Α' καὶ Β' εὗρεσις κεφαλῆς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου
25	Σ	Ταρασίου Κων/λεως, Ρηγίνου ἐπισκ. Σκοπέλου, Ἀλεξάνδρου
26	Κ	† ΤΥΡΙΝΗΣ . Πορφυρίου Γάζης, Φωτεινῆς ἱσ., Θεοκλήτου
27	Δ	† Καθαρά Δευτέρα . Προκοπίου Δεκαπολ., Στεφάνου γηροκ.
28	Τ	Βασιλείου ὁμολ., Προτερίου Ἀλεξανδρείας, Κυράννης νεομ.

Ἀναγνώσματα

Κυριακῶν & Μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
2	Ἑβρ. ζ' 7-17	Λουκ. β' 22-40	Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου
5	Β' Τιμ. γ' 10-15	Λουκ. ιη' 10-14	πλ. δ' ΙΑ'
10	Β' Τιμ. β' 1-10	Ἰωάν. ιε' 17-ιστ' 2	Ἁγίου Χαραλάμπους
12	Α' Κορ. στ' 12-20	Λουκ. ιε' 11-32	α' Α'
18	Α' Θεσ. δ' 13-17	Λουκ. κα' 8-9, 25-27, 33-36	Ψυχασάββατον
19	Α' Κορ. η' 8-13, θ' 1-2	Ματθ. κε' 31-46	β' Β'
24	Β' Κορ. δ' 6-15	Ματθ. ια' 2-15	Α & Β εὐρ. κεφ. Προδρόμου
26	Ρωμ. ιγ' 11-ιδ' 4	Ματθ. στ' 14-21	γ' Γ'

ΕΟΡΤΑΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ

- 2/2 Ἱ. Μονή Ἀναλήψεως - Ταξιάρχαι - Σίψα.
- 9/2 Ἱ. Μονή Ἀναλήψεως - Ταξιάρχαι - Σίψα.
Ἀνακομιδὴ λειψάνων ὁσίου Γεωργίου.
- 10/2 Ἱ. Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου Καλοῦ Ἀγροῦ.

2017

Μάρτιος

1	Τ	Ευδοκίας όσ., Μαρκέλλου, Αντωνίνης μαρτ., Αγαπίου
2	Π	Νικολάου Πλανᾶ, Ήσυχίου, Συγκλητικοῦ, Εὐθαλίας μ.
3	Π	† Α' Χαιρετισμοί. Εὐτροπίου, Κλεονίκου, Βασιλίσκου
4	Σ	† Ανάμν. διὰ κολλύβ. θαύμ. αγ. Θεοδώρου, Γερασίμου Ἱεροδ.
5	Κ	† Α' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ὁρθοδοξίας), Κόνωνος, Ἀρχελάου
6	Δ	Τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μ., Ἀρκαδίου, Ήσυχίου, εὐρ. Τ. Σταυρ.
7	Τ	Τῶν ἐν Χερσῶνι ἱερομ., Λαυρεντίου Μεγάρων, Ἐφραίμ
8	Τ	Θεοφυλάκτου Νικομ., Ἑρμοῦ ἀπ., Δομετίου, Παύλου
9	Π	† Τεσσαράκοντα Μαρτύρων τῶν ἐν Σεβαστείᾳ, Καισαρίου
10	Π	† Β' Χαιρετισμοί. Κοδράτου, Αναστασίας Πατρ., Μιχαήλ
11	Σ	Σωφρονίου Πατρ. Ἱεροσ., Θαλοῦ, Θεοδώρας Ἀρτης
12	Κ	† Β' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Γρ. Παλαμᾶ) Γρηγορίου Διαλόγου, Συμεὼν ν. θ.
13	Δ	Νικηφόρου Κων/πόλεως, Πουπλίου Ἀθηγῶν, Μαρίου
14	Τ	Βενεδίκτου ὁσίου, Εὐσχήμονος ἐπισκόπου Λαμπάκου
15	Τ	Ἀγαπίου, Ἀριστοβούλου ἀπ., Μανουήλ νεομ. Κρήτης
16	Π	Χριστοδούλου ἐν Πάτμῳ, Ἰουλιανοῦ, Σαββίνου Αἰγυπτ.
17	Π	† Γ' Χαιρετισμοί. Ἀλεξίου, ἀνθρ. τοῦ Θεοῦ, Θεοστηρίκου
18	Σ	Κυρίλλου Ἱεροσ., Τροφίμου, Εὐκαρπίωνος
19	Κ	† Γ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Σταυρ/σεως). Χρυσάνθου & Δαρείας μ.
20	Δ	Τῶν ἐν μονῇ Ἀγ. Σάββα ἀναιρεθ. ὁσ. Πατέρων, Μύρωνος ν.
21	Τ	Ἰακώβου ὁμολ., Θωμᾶ Κων/λεως, Φιλήμονος
22	Τ	Βασιλείου Ἀγκύρας, Καλλινίκης μ., Εὐθυμίου ὁσίου.
23	Π	Νίκωνος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 199 μαρτ., Λουκά νεομ.
24	Π	† Δ' Χαιρετισμοί. Ἀρτέμονος ἐπ. Σελευκείας, Παρθενίου Γ'
25	Σ	† Εὐαγγελισμός τῆς Θεοτόκου (Ἐθνικὴ ἑορτὴ)
26	Κ	† Δ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ἰω. Κλίμακος). Σύναξ. ἀρχαγγ. Γαβριήλ
27	Δ	Ματρῶνης, Λυδίας, Φιλητοῦ, Παύλου ἐπ. Κορίνθου
28	Τ	Ἰλαρίωνος ὁσίου τοῦ νέου, Ἡρωδίωνος ἀποστ.
29	Τ	Μάρκου ἐπισκ. Ἀρεθουσίων, Κυρίλλου, Βαραχθίου
30	Π	† Μέγας Κανὼν. Ἰωάννου Κλίμ., Ζαχαρίου Κορίνθου
31	Π	† Ακάθιστος Ὕμνος. Ὑπατίου Γαγγρῶν, Ἀκακίου

Ἀναγνώσματα

Κυριακῶν & Μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
4	Β' Τιμ. β' 1-10	Μάρκ. β' 23-γ' 5	Ἁγίου Θεοδώρου
5	Ἑβρ. ια' 24-26, 32-40	Ἰωάν. α' 44-52	δ' Δ'
9	Ἑβρ. ιβ' 1-10	Ματθ. κ' 1-16	Τεσσαράκοντα Μαρτ.
12	Ἑβρ. α' 10-14, β' 1-3	Μάρκ. β' 1-12	πλ. α' Ε'
19	Ἑβρ. δ' 14-16, ε' 1-6	Μάρκ. η' 34-38, θ' 1	πλ. β' ΣΤ'
25	Ἑβρ. β' 11-18	Λουκ. α' 24-38	Εὐαγγελισμοῦ Θεοτόκου
26	Ἑβρ. στ' 13-20	Μάρκ. θ' 17-31	βαρύς Ζ'

ΕΟΡΤΑΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ

- 4/3 Ἱ. Ν. Ἁγ. Θεοδώρων Πρινολόφου.
- 25/3 Ἱ.Ν. Εὐαγγ. Θεοτόκου Δράμας, Βαθυσπήλου, Καλαμῶνος, Κάτω Κεφαλαρίου.
- 26/3 Ἱ.Ν. Ἁγίου Νικολάου Δράμας. Δ' Κυριακή Νηστειῶν. Λιτάνευσις ἐν τῇ πόλει τῆς Δράμας τῶν ἱερῶν λειψάνων τοῦ ὁσίου Γεωργίου τοῦ ὁμολογητοῦ.

2017

Ἀπρίλιος

1	Σ	Μαρίας Αἰγυπτίας, Γεροντίου μαρ., Βασιλείδου μάρτ.
2	Κ	† Ε΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Μαρίας Αἰγυπτίας). Τίτου ὁσ., Θεοδώρας παρθ.
3	Δ	Νικήτα ὁμολ., Ἰωσήφ ὕμνογρ., Ἐλπιδοφόρου
4	Τ	Νικήτα Σερρών ἱερομ., Θεωνά Θεσ/νίκης, Γεωργίου Μαλεῶ
5	Τ	Κλαυδίου, Διοδώρου μ., Θεοδώρας ἐν Θεσ/νίκη, Ὑπομονῆς
6	Π	Εὐτυχίου Κ/πόλεως, 5 νεομ. Σαμοθρ., 120 ἐν Περσίδι μ.
7	Π	Καλλιστίου, Ἀκυλίνης, Γεωργίου Μυτιλ., Σάββα Καλύμ.
8	Σ	† Ἀνάστασις Λαζάρου. Ἡρωδίωνος, Ἀγάβου, Ἑρμοῦ ἀπ.
9	Κ	† ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ. Εὐψυχίου μάρτ., Βαδίου ὁσιομ.
10	Δ	† Μ. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἰωσήφ τοῦ Παγκάλου, Γρηγορίου Ε΄
11	Τ	† Μ. ΤΡΙΤΗ. Τῶν Δέκα Παρθένων. Ἀντίπα ἐπ. Περγάμου
12	Τ	† Μ. ΤΕΤΑΡΤΗ. Τῆς ἀλειψάσης τόν Κύριον μύρω
13	Π	† Μ. ΠΕΜΠΤΗ. Ὁ Μυστικός Δείπνος.
14	Π	† Μ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Τά Ἅγια Πάθη τοῦ Κυρίου.
15	Σ	† Μ. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἡ εἰς Ἄδου Κάθοδος τοῦ Κυρίου
16	Κ	† ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου.
17	Δ	† Δευτέρα Διακαιν. Συμεών, Μακαρίου Κορίνθου, Ἀδριανού
18	Τ	† Τρίτη Διακαιν. Ραφαήλ, Νικολάου, Εἰρήνης
19	Τ	Παφνουτίου ἱερομ., Τρύφωνος Κων/πόλεως, Ἀγαθαγγέλου
20	Π	Ζακχαίου ἀποστ., Θεοδώρου Τριχινά, Ἀθανασίου & Ἰωάσαφ
21	Π	† Ζωοδόχου Πηγῆς, Ἀλεξάνδρας βασ., Ἀναστασίου Σιν.
22	Σ	Ναθαναήλ ἀποστ., Νεάρχου μ., Θεοδώρου Συκεώτου
23	Κ	† ΤΟΥ ΘΩΜΑ. Γεωργίου Τροπ., 172 Ὅσιομ. Εἰκοσιφοινίσσης
24	Δ	Ἐλισάβετ ὁσ., Σάββα στρατηλ., Ἀχιλλέως ἱερομ., Δούκα νεομ.
25	Τ	† Μάρκου τοῦ ἀποστόλου καί εὐαγγελιστοῦ
26	Τ	Βασιλέως ἱερομ. ἐπ. Ἄμας, Γλαφύρας ὁσίας, Ἰούστας μ.
27	Π	Συμεών ἱερομ., Εὐλογίου Ξενοδόχου
28	Π	Τῶν ἐν Κυζίκῳ 9 μαρτ., Μέμνονος ὁσίου
29	Σ	Ἰάσωνος, Σωσιπάτρου ἀπ., Κερκύρας μάρτυρος
30	Κ	† ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ. Ἰακώβου ἀπ., Ἀργυρῆς νεομάρτυρ.

Ἀναγνώσματα

Κυριακῶν & Μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
2	Ἐβρ. θ' 11-14	Μάρκ. ι' 32-45	πλ. δ' Ι Η'
8	Ἐβρ. ιβ' 28-29, ιγ' 1-8	Ἰωάν. ια' 1-45	Ἀναστάσεως Λαζάρου
9	Φίλιπ. δ' 4-9	Ἰωάν. ιβ' 1-18	Βαΐων
16	Πράξ. α' 1-8	Ἰωάν. α' 1-17	Ἁγίου Πάσχα
21	Πράξ. γ' 1-8	Ἰωάν. β' 12-22	Ζωοδόχου Πηγῆς
23	Πράξ. ιβ' 1-11	Ἰωάν. κ' 19-31	Ἀποστόλου Θωμᾶ
25	Α' Πέτρ. ε' 6-14	Μάρκ. στ' 7-13	Εὐαγγ. Μάρκου
30	Πράξ. στ' 1-7	Μάρκ. ιε' 43-ιστ' 8	β' Ι Δ'

ΕΟΡΤΑΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ

- 8/4 Ἱ.Ν. Ἁγίου Λαζάρου Κουδουνίων.
- 18/4 Ἱ.Ν. Ἀγ. Ραφαήλ, Νικολάου καὶ Εἰρήνης Πανοράματος Δράμας.
- 19/4 Ἱερός Μητροπολιτικός Ναός. Σύναξις Ὑπεραγίας Θεοτόκου Πορταϊτίσσης.
- 21/4 Ἱ.Ν. Ζωοδόχου Πηγῆς Πλατανιάς, Καλλιφύτου.
- 23/4 Ἱ.Ν. Ἁγίου Γεωργίου Καλαμπακίου, Κοκκينوγείων, Κουδουνίων, Κυργίων (Ἀγάπη), Μοναστηρακίου, Νέας Ἀμισοῦ, Νικηφόρου, Ξηροποτάμου, Πλατανοβρύσεως, Πρασινάδας, Σιδηρονέρου, Σιταγρῶν, Τείχους, Φτελιᾶς, Φωτολίβους, Χαμοκεράσων, Μαυροκορδάτου.
- 23/4 Ἱερά Μονή Εἰκοσιφοινίσσης. Τῶν ἁγίων 172 ὁσιομαρτύρων τῶν ὑπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν ἀναιρεθέντων.

2017

Μάιος

1	Δ	Ἱερεμίου πρ., Εὐθυμίου, Ἰγνατίου, Ἀκακίου ὁσιομ., Παναρέτου
2	Τ	† Ἀνακ. λειψ. Μ. Ἀθανασίου , Ματρώνης, Ἐσπέρου, Ζωῆς μαρτ.
3	Τ	Τιμοθέου & Μαύρας, Πέτρου Ἀργους, Οἰκουμενίου
4	Π	Πελαγίας μάρτ., Ἰλαρίου θαυματουργοῦ
5	Π	† Εἰρήνης μεγαλομ. , Εὐθυμίου Μαδύτου, Ἐφραίμ νέου
6	Σ	Ἰὼβ πολυάθλου, Σεραφεῖμ ὁσ., Σοφίας Κλεισούρας
7	Κ	† ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ . Τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος Σταυροῦ, Ἀκακίου
8	Δ	† Ἰωάννου Θεολόγου , Ἀρσενίου Μεγάλου
9	Τ	Ἡσαΐου προφήτου, Χριστοφόρου μ., Νικολάου ἐν Βουνένις
10	Τ	† Μεσοπεντηκοστής , Σίμωνος ἀπ. Ζηλωτοῦ, Λαυρεντίου ὁσ.
11	Π	Κυρίλλου & Μεθοδίου Θεσ/νίκης ἱερ., Ἀργυρίου, Μωκίου ἱερομ.
12	Π	Ἐπιφανίου Κύπρου, Γερμανοῦ Κ/πόλεως, Ἰωάννου νεομ.
13	Σ	Γλυκερίας, Σεργίου ὁμ., Εὐθυμίου ὁσ., Πανσικάκου ἐπ. Συνάδων
14	Κ	† ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ . Θεράποντος ἱερ., Ἰσιδώρου, Λεοντίου
15	Δ	Παχωμίου Μεγ., Ἀχιλλίου ἐπ. Λαρίσης, Ἀνδρέου, Ναοῦμ
16	Τ	Θεοδώρου ἡγ., Αὐδᾶ & Αὐδησοῦ ἱερομ., Γεωργίου Μυτιλήνης
17	Τ	Ἀνδρονίκου & Ἰουνίας, Ἀθανασίου Χριστ/λεως, Νικολάου Μετσ.
18	Π	Πέτρου, Διονυσίας, Ἰουλίας, Ἡρακλείου, Παύλου, Χριστίνας
19	Π	Πατρικίου, Κόνωνος, 13 Κυπρίων μαρτ., Μενάνδρου
20	Σ	Θαλλελαίου μ., Λυδίας Φιλιππησίας, Νικήτα Χίου
21	Κ	† ΤΥΦΛΟΥ . Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης ἱσαποστόλων
22	Δ	Βασιλίσκου μάρτ., Παύλου & Δημητρίου νεομ., Βλαδιμήρου
23	Τ	Μιχαὴλ Συνάδων, Συνεσίου Κύπρου, Μαρίας Κλωπᾶ
24	Τ	† Ἀπόδοσις Πάσχα . Συμεών Στυλ., Ἰλαρίωνος, Μελετίου, 11208 μ.
25	Π	† Ἀναλήψεως . Γ' εὗρεσις Τιμ. κεφαλῆς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου
26	Π	Κάρπου & Ἀλφαίου, Ἀλεξάνδρου νεομ., Ἀβερκίου, Ἑλένης
27	Σ	Ἰωάννου Ρώσου, Θεράποντος & Ἑλλαδίου ἱερομ., Ἀλυπίου
28	Κ	† ΠΑΤΕΡΩΝ Α' ΟΙΚΟΥΜ. ΣΥΝΟΔΟΥ . Εὐτυχούς, Ἐλικωνίδος μ.,
29	Δ	Θεοδοσίας παρθ., Ἰωάννου (Νάννου) νεομ. ἐν Θεσ/νίκῃ
30	Τ	Ἰσαακίου ἡγ. Μονῆς Δαλμάτων, Ρωμανοῦ μάρτ., Βαρλαάμ ὁσ.
31	Τ	Ἑρμείου μ., Εὐσεβίου, τῶν ἐν Ἀσκάλωνι μαρτύρων

Ἀναγνώσματα

Κυριακῶν & Μεγάλων Ἑορτῶν

ΗΜΕΡ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
2	Ἐβρ. ιγ' 7-16	Ματθ. ε' 14-19	Ἀν. λειψ. Μ. Ἀθανασίου
7	Πράξ. θ' 32-42	Ἰωάν. ε' 1-15	γ' Ε'
8	Α' Ἰωάν. α' 1-7	Ἰωάν. ιθ' 25-27, κα' 24-25	Εὐαγγ. Ἰωάννου
10	Πράξ. ιδ' 6-18	Ἰωάν. ζ' 14-30	Μεσοπεντηκοστῆς
14	Πράξ. ια' 19-30	Ἰωάν. δ' 5-42	δ' Ζ'
21	Πράξ. κοστ' 1, 12-20	Ἰωάν. θ' 1-38	πλ. α' Η'
24	Πράξ. ιη' 22-28	Ἰωάν. ιβ' 36-47	Ἀποδόσεως Πάσχα
25	Πράξ. α' 1-12	Λουκ. κδ' 36-53	Ἀναλήψεως
28	Πράξ. κ' 16-18, 28-36	Ἰωάν. ιζ' 1-13	πλ. β' Ι'

ΕΟΡΤΑΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ

- 2/5 Ἱ.Ν. Ἀγίου Ἀθανασίου Δοξάτου, Πετρούσας.
 5/5 Ἱ.Ν. Ἀγίας Εἰρήνης Δράμας.
 21/5 Ἱ.Ν. Ἀγ. Κωνσταντίνου καί Ἑλένης Δράμας, Πα-
 ρανεστίου, Μεγαλοκάμπου, Παλιαμπέλων.
 25/5 Ἱ.Μονή Ἀναλήψεως-Ταξιάρχαι-Σίψα, Ἱ.Ν. Ἀνα-
 λήψεως τοῦ Σωτῆρος Ὑψηλοῦ Κυργίων.

2017

Ίούνιος

1	Π	Ίουστίνου φιλοσόφου καὶ μάρτ., Πύρρου ἱερομ., Χαριτοῦς μ.
2	Π	Νικηφόρου Κ/πόλεως, Κωνσταντίνου νεομ. τοῦ ἐξ Ἀγαρηνῶν
3	Σ	† Ψυχοσάββατον . Λουκιλιανοῦ & τῶν σὺν αὐτῷ, Παύλης μ.
4	Κ	† ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ . Μάρθας- Μαρίας ἀδ. Λαζάρ., Μητροφάνους
5	Δ	† ΑΓ. ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ . Δωροθέου Τύρου, Μάρκου Χίου, Νικάνδρου
6	Τ	Ίλαρίωνος ἡγ. Μονῆς Δαλμάτων, Ἀττάλου ὁσίου
7	Τ	Θεοδότου ἱερ., Σεβαστιανῆς, Ζηναΐδος, Παναγῆ τοῦ Μπασιά
8	Π	Ἀνακ. λειψ. Θεοδώρου Στρατηλ., Καλλιόπης μ., Θεοφάνους
9	Π	Κυρίλλου ἀρχ. Ἀλεξανδρείας, Θέκλας μ., 3 παρθενομ. ἐκ Χίου
10	Σ	Θεοφάνους, Πανσέμνης ὁσ., Ἀλεξάνδρου, Ἀντωνίνης μ.
11	Κ	† Α· ΜΑΤΘΑΙΟΥ-ΑΓ. ΠΑΝΤΩΝ . Βαρθολομαίου & Βαρνάβα, Λουκά Σ.
12	Δ	Ίουνοφρίου ὁσ., Πέτρου ἐν Ἀθῶ, (ἀρχὴ νηστείας)
13	Τ	Ἀκυλίνης μ., Διοδώρου μ., Ἀννης καὶ Ἰωάννου, 10.000 μ.
14	Τ	Ἐλισσαίου πρ., Μεθοδίου Κων/λεως, Ίουστίνου Πόποβιτς
15	Π	Ίερωνύμου, Αὔγουστίνου ἐπ. Ἰππῶνος, Ἀμῶς πρ.
16	Π	Τύχωνος ἐπ. Ἀμαθοῦντος τοῦ θαυματουργοῦ, Μάρκου, 45 μαρτ.
17	Σ	Ἰσαύρου, Βασιλείου, Μανουήλ, Σαβέλ, Ἰσμαήλ, Ἰννοκεντίου
18	Κ	† Β· ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Κλήσις μαθ.) . Θεοδούλου, Ὑπατίου, Αἰθερίου μ.
19	Δ	Ίούδα (Θαδδαίου) ἀπ., Ζήνωνος, Ζωσίμου μ. Παΐσιου Μεγ.
20	Τ	Μεθοδίου Πατάρων, Νικολάου Καβάσιλα, Καλλίστου
21	Τ	Ίουλιανοῦ μάρτ., Τερεντίου, Νικήτα νεομ. Νισυρίου
22	Π	Εὐσεβίου ἱερομ., ἐπ. Σαμοσάτων, Ζήνωνος, Ζηνᾶ μαρτύρων
23	Π	Ἀγριππίνης, Ἀριστοκλέους πρ., Δημητρίου δ., Ἀθανασίου ἀναγν.
24	Σ	† Γενέθλιον Τιμίου Προδρόμου, Γενέθλιον Ἀγίου Εὐγενίου
25	Κ	† Γ· ΜΑΤΘΑΙΟΥ . Φεβρωνίας, Ὁρεντίου καὶ 6 ἀδελφῶν
26	Δ	Δαβὶδ τοῦ ἐν Θεσ/νίκη, Ἰωάννου ἐπισκ. Γοθίας, Δαβὶδ ὁσίου.
27	Τ	Σαμψῶν Ξενοδόχου, Μαρίας & Ἰωάννας μυρ., Γεωργίου ἁγιορ.
28	Τ	Ἀνακομιδῇ λειψ. Κύρου & Ἰωάννου Ἀναργ., Σεργίου, Παύλου
29	Π	† Πέτρου καὶ Παύλου, πρωτοκορυφαίων ἀποστόλων
30	Π	† Σύναξις τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων , Μιχαήλ τοῦ κηπουροῦ

Ἀναγνώσματα

Κυριακῶν & Μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
3	Α΄ Θεσ. δ΄ 13-17	Ἰωάν. κα΄ 14-25	Ψυχασάββατον
4	Πράξ. β΄ 1-11	Ἰωάν. ζ΄ 37-52, η΄ 12	Πεντηκοστής
5	Ἐφεσ. ε΄ 8-19	Ματθ. ιη΄ 10-20	Αγ. Πνεύματος
11	Ἐβρ. ια΄ 33-40, ιβ΄ 1-2	Ματθ. ιζ΄ 32-33, 37-38, ιθ΄ 27-30	πλ. δ΄ Α΄
18	Ρωμ. β΄ 10-16	Ματθ. δ΄ 18-23	α΄ Β΄
24	Ρωμ. ιγ΄ 11-ιδ΄ 4	Λουκ. α΄ 1-25, 57-68, 76, 80	Γενέσ. Προδρόμου
25	Ρωμ. ε΄ 1-10	Ματθ. στ΄ 22-33	β΄ Γ΄
29	Β΄ Κορ. ια΄ 21-ιβ΄ 9	Ματθ. ιστ΄ 13-19	Πέτρου & Παύλου
30	Α΄ Κορ. δ΄ 9-16	Ματθ. θ΄ 36, ι΄ 1-8	12 Ἀποστόλων

ΕΟΡΤΑΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ

- 5/6 Ἱ.Ν. Ἀγίας Τριάδος Δράμας, Προσοτσάνης, Μικροχωρίου, Ξαγνάντου.
- 11/6 Ἱ.Ν. Ἀγίων Πάντων Δράμας (Α΄ Κοιμητηρίου).
- 24/6 Ἱ.Ν. Ἀγίου Εὐγενίου Ἀρχαδικοῦ.
- 29/6 Ἱ.Ν. Ἀγ. Πέτρου καί Παύλου Ἀμπελακίων, Ἀγγίτου, Ξηροποτάμου, Μικροχωρίου Πα-
ρανεστίου.
- 30/6 Ἱ.Ν. Ἀγ. Δώδεκα Ἀποστόλων Δράμας.

2017

Ιούλιος

1	Σ	†Κοσμά & Δαμιανού Ἀναργύρων, Κων/νου
2	Κ	† Δ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Ἑκατ.). Κατ. ἐν Βλαχέρναις ἐσθ. Θεοτόκου
3	Δ	Ἰακίνθου μ., Ἀνατολίου, Θεοδότῃς, Γερασίου Εὐρυτανίας
4	Τ	Ἀνδρέου ἐπ. Κρήτης τοῦ μελωδοῦ, Μιχαήλ Χωινιάτῃ
5	Τ	† Ἀθανασίου τοῦ ἐν Ἀθῶ, Λαμπαδοῦ ὁσ., Κυπριανοῦ
6	Π	Σισώῃ Μεγ., Ἀρχίππῳ, Φιλήμονος, Ὁνησίμου ἀπ. Λουκίας
7	Π	† Κυριακῆς μεγαλομ., Θωμᾷ τοῦ ἐν Μαλεῶ, Εὐαγγέλου
8	Σ	Προκοπίου μεγαλ., Θεοφίλου Ζίχνης, Ἀναστασίου νεομ.
9	Κ	† Ε' ΜΑΤΘ. (Γεργ.). Διονυσίου, Μητροφάνους, Μιχ. Πακνανᾶ
10	Δ	Τῶν ἐν Νικοπόλει Ἀρμενίας 45 μαρτ., Γρηγορίου ἐπ. Ἀσσοῦ
11	Τ	† Εὐφημίας μεγαλ., Ὁλγας ἱσαπ., Νεκταρίου Βρυούλων
12	Τ	Πρόκλου Ἰλαρίου μ., Βερονίκης, Σεραπίωνος, Παΐσιου Ἁγιορ.
13	Π	Σύναξις ἀρχ. Γαβριήλ, Στεφάνου Σαββαΐτου, Γολινδούχ
14	Π	Ἀκύλα ἀπ., Ἰούστου μ., Ἰωσήφ Θεσ/κης, Νικοδήμου Ἀγιορείτου
15	Σ	Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης, Βλαδιμήρου ἱσαπ.
16	Κ	† ΠΑΤΕΡΩΝ Δ' ΟΙΚ. Συνόδου. Ἀθηνογένους ἱερ., Φαύστου μ.
17	Δ	† Μαρίνης μεγ., Σπεράτου & Βερονίκης μαρτύρων
18	Τ	Αἰμιλιανοῦ, Παύλου, Θεῆς καὶ Οὐαλεντίνης μ., Παμβῶ ὁσ.
19	Τ	Μακρίνης ὁσ., Δίου ὁσίου, Θεοδώρου Ἐδέσσης
20	Π	† Προφῆτου Ἡλιοῦ τοῦ Θεσβίτου, Φλαβιανοῦ
21	Π	Ἰωάννου, Συμεών διά Χριστόν σαλ., Παρθενίου Ραδοβυζῖων
22	Σ	Μαρίας Μαγδαλ. Μυρ., Μαρκέλλης Χιοπολίτιδος, Κορνηλίου
23	Κ	† Ζ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (2τυφλ.). Ἰεζεκιήλ πρ., Φωκᾷ ἱ., Πελαγίας Τήνου
24	Δ	Χριστίνης μεγ., Ἀθηναγόρου, Ερμογένους
25	Τ	† Κοίμησις ἀγ. Ἀννης, Ὀλυμπιάδος διακ., Εὐπραξίας
26	Τ	† Παρασκευῆς ὁσίωμ., Ἑρμολάου ἱερομ., Ὁραιοζήλης
27	Π	† Παντελεήμονος μεγαλ., Νικοδήμου, Ἀνθούσης
28	Π	Προχόρου, Νικάνορος, Τίμωνος & Παρμενᾶ, Εἰρήνης Χρυσοβ.
29	Σ	Καλλινίκου, Θεοδότῃς & τέκνων μαρτ., Ἰωάννου Στρατιώτου
30	Κ	† Η' ΜΑΤΘ. (Χορτ. 5.000). Σίλα, Σιλουανοῦ, Κρήσκεντος
31	Δ	Ἰωσήφ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, Εὐδοκίμου δικαίου, Δημοκρίτου

Ἀναγνώσματα

Κυριακῶν & Μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Α' Κορ. ιβ' 27-31, ιγ' 1-8	Ματθ. ι' 1,5-8	Ἁγίων Ἀναργύρων
2	Ἑβρ. θ' 1-7	Ματθ. η' 5-13	γ' Δ'
9	Ρωμ. ι' 1-10	Ματθ. η' 28-34, θ' 1	δ' Ε'
11	Β' Κορ. στ' 1-10	Λουκ. ζ' 36-50	Ἀγ. Εὐφημίας
16	Τίτ. γ' 8-15	Ματθ. ε' 14-19	πλ. α' ΣΤ'
20	Ἰακ. ε' 10-20	Λουκ. δ' 22-30	Προφήτου Ἡλίου
23	Ρωμ. ιε' 1-7	Ματθ. θ' 27-35	πλ. β' Ζ'
26	Γαλ. γ' 23-29, δ' 1-5	Μάρκ. ε' 24-34	Ἀγ. Παρασκευῆς
27	Β' Τιμ. β' 1-10	Λουκ. κα' 12-19	Ἀγ. Παντελεήμονος
30	Α' Κορ. α' 10-17	Ματθ. ιδ' 14-22	βαρύς Η'

ΕΟΡΤΑΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ

- 1/7 Ἱ.Ν. Ἁγίων Ἀναργύρων Δράμας, Φωτολίβους.
 7/7 Ἱ.Ν. Ἀγίας Κυριακῆς Δοξάτου-Χωριστῆς.
 12/7 Ἱ.Ν. Ὁσίου Παΐσιου Χωριστῆς.
 19/7 Ἱ.Ν. Ἀγίας Μακρίνας Κυργίων.
 20/7 Ἱ.Ν. Προφήτου Ἡλίου Δράμας, Βώλακος, Μικροκάμπου, Πηγῶν, Προσοτσάνης, Σκαλωτῆς, Τεμένους, Φωτολίβους.
 26/7 Ἱερὸς Μητροπολιτικὸς Ναός, Ἱ.Ν. Ἀγίας Παρασκευῆς εἰς Ἅγιον Ἀθανάσιον, Νικοτσάρα, Ἁγίαν Παρασκευήν.
 27/7 Ἱ.Ν. Ἀγίου Παντελεήμονος Δράμας, Ἀρκαδικοῦ, Καλλιφύτου, Μαυρολεύκης, Τερψιθέας, Στέρνας, Πολυσύκου, Ἄνω Κεφαλαρίου.

2017

Αύγουστος

1	Τ	† Πρόδοτος Τ. Σταυρουῦ, 7 Μακ., Σολομονῆς, Ἑλεαζάρου (ἀρχ. νηστείας)
2	Τ	Ἄνακ. λειψ. πρωτ. Στεφάνου, Θεοδώρου ἐν Δαρδανελλίοις
3	Π	Ἰσαακίου, Δαλμάτου & Φαύστου, Σαλώμης μυρ., Θεοδώρας Θεσ.
4	Π	Τῶν ἐν Ἑφέσῳ ἐπτά παιδῶν, Εὐδοκίας ὁσίοιμ.
5	Σ	Εὐσιγνίου μάρτ., Νόννης, Εὐγενίου Αἰτωλοῦ, Χρήστου Πρεβέζης
6	Κ	† Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ
7	Δ ☿	Δομετίου Πέρσου, Νικάνορος Ζάβορδας, Ἀστερίου θαυματ.
8	Τ	Αἰμιλιανοῦ Κυζίκου, Μύρωνος Κρήτης, Τριανταφύλλου νεομ.
9	Τ	Ματθία ἀποστ., Τῶν ἐν τῇ Χαλκῇ Πύλῃ 10 μαρτύρων
10	Π	Λαυρεντίου ἀρχιδιακ., Ξύστου ἐπισκ. Ρώμης, Ἱππολύτου
11	Π	Εὐπλίου διακ., Νηφώνος, Ἀνάμν. θαύματος ἀγ. Συπρίδωνος
12	Σ	Φωτίου, Ἀνικήτου μάρτ., Παμφίλου, Κάστορος, Παλάμωνος
13	Κ	† Ι' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Σελ. νέου). Μαξίμου ὁμ., Εὐδοκίας, Εἰρήνης βασ.,
14	Δ ☿	Μιχαίου πρ., Μαρκέλλου ἱερομ., Συμεῶν νεομάρτ. Τραπεζούντος
15	Τ	† Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
16	Τ	Ἀγ. Μανδηλίου, Διομήδους, Τιμοθέου Εὐρίπου, Γερασίμου Κεφ.
17	Π	Μύρωνος, Παύλου, Ἰουλιανῆς μαρτύρων
18	Π	Φλώρου, Λαύρου, Λέοντος, Ἑρμοῦ, Δημητρίου Σαμαρίνης
19	Σ	Ἀνδρέου στρατ. καὶ 2593 μ., Τιμοθέου, Θεοφάνους, Ναούσης
20	Κ	† ΙΑ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Μυρίων ταλ.) Σαμουήλ πρ., Λουκίου μ., Θεοχάρους
21	Δ ☿	Θαδδαίου ἀπ., Βάσσης καὶ τῶν 3 τέκνων αὐτῆς
22	Τ	Ἀγαθονίκου μάρτ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, Ἀριάδνης βασιλ., Ἀνθούσης
23	Τ	† Ἀπόδοσις Κοιμ. Θεοτόκου. Εἰρηναίου Λουγδούνου
24	Π	Εὐτυχοῦς ἱερ., Κοσμᾶ Αἰτωλοῦ, Μετάθ. λειψ. Διονυσίου ἐπ. Αἰγίνης
25	Π	Τίτου ἀπ., Ἐπαν. λειψ. ἀπ. Βαρθολομαίου, Ἰωάννου Καππαδόκη
26	Σ	Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας μάρτ., Ἰώασαφ ὁσίου
27	Κ	† ΙΒ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (πλοῦς. νσαν.). Φανουρίου, Ποιμένος, Ἀνθούσης
28	Δ	Μωϋσέως Αἰθίοπ., Διομήδους, Λαυρεντίου μάρτ., Ἐζεκίου βασ.
29	Τ ☿	† Ἀποτ. τιμ. κεφ. Προδρόμου (νηστεία), Ἀρκαδίου, Θεοπίστης
30	Τ	Ἀλεξάνδρου, Ἰωάννου, Παύλου πατρ. Κων/λεως, Φαντίνου
31	Π	Κατάθεις Τιμίας Ζώνης τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου

Ἀναγνώσματα

Κυριακῶν & Μεγάλων Ἑορτῶν

ΗΜΕΡ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
6	Β' Πέτρ. α' 10-19	Ματθ. ιζ' 1-9	Μεταμορφώσεως
13	Α' Κορ. δ' 9-16	Ματθ. ιζ' 14-23	α' ι'
15	Φίλιπ. β' 5-11	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Κοιμήσεως Θεοτόκου
20	Α' Κορ. θ' 2-12	Ματθ. ιη' 23-35	β' ια'
23	Φίλιπ. β' 5-11	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Ἀποδόσεως Κοιμήσεως
27	Α' Κορ. ιε' 1-11	Ματθ. ιθ' 16-26	γ' α'
29	Πράξ. ιγ' 25-32	Μάρκ. στ' 14-30	Ἀποκεφ. Προδρόμου

ΕΟΡΤΑΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ

- 1/8 Ἱ.Ν. Τιμίου Σταυροῦ Μαρμαριᾶς.
- 6/8 Ἱ.Λαυρεντιανή Μονή, Ἱ.Μ. Μεταμορφώσεως Πρασινάδας, Ἱ.Ν. Μεταμορφώσεως Πύργων, Πολυνερίου, Ψηλοκάστρου.
- 15/8 Ἱερά Μονή Εἰκοσιφοινίσσης, Ἱ.Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἀγορᾶς, Βαθυλάκκου, Καλλικάρπου, Μακρυπλαγίου, Μεσοχωρίου, Περιστεριᾶς, Ὑψηλῆς Ράχης.
- 23/8 Ἱ.Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Καλοῦ Ἀγροῦ.
- 27/8 Ἱ.Ν. Ἀγ. Φανουρίου Σταυροῦ.
- 29/8 Ἱ.Ν. Τιμίου Προδρόμου Ἀργυρουπόλεως.

2017

Σεπτέμβριος

1	Π	† ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΝΔΙΚΤΟΥ. Συμεών Στυλίου, 40 μ. άσκ., Άγγελή Μάμαντος μ., Ίωάννου Νηστευτού, Έλεαζάρου
2	Σ	
3	K	† ΙΓ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ανθήμου, Χαρίτωνος, Πολυδώρου, Φοίβης Μωϋσέως πρ., Βαβύλα ιερομ., Ερμιόνης μ. Ⓢ Ζαχαρίου προφήτου πατρός Ίωάννου Προδρόμου Του έν Χώναις θαύμ. άρχαγγέλλου Μιχαήλ, Καλοδόκτης μ. 7 Π Σώζοντος μ., Κασσιανής ύμν., Άθανασίου Κουλακιώτου 8 Π † Γενέσιον τής Ύπεραγίας Θεοτόκου, Άθανασίου νεομ. 9 Σ Ίωακείμ & Άννης, Πατέρων Γ' Οίκ. Συνόδου, Σεβηριανού
4	Δ	
5	Τ	
6	Τ	
7	Π	
10	K	† ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ. Χρυσοστόμου Σμύρνης Θεοδώρας έν Άλεξανδρεία, Εύφροσύνου μαγ., Εύανθίας μ. 11 Δ Αυτόνομου ιερομ., Κουρνούτου έπ. Ίκονίου, Δανιήλ Θασίου 12 Τ Κορηλίου έκστ., Ίεροθέου όσ. έκ Καλαμάτας, Άριστείδου μ. 13 Τ † ΥΨΩΣΙΣ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ (νηστεία), Πλακίλλης βασιλίσσης 14 Π Νικήτα μεγ., Φιλοθέου, Πορφυρίου από μίμων, Βησσαρίωνος Λαρ. 15 Π † Ευφημίας μεγαλομ., Μελιτινής μάρτ., Λουντμίλας 16 Σ
11	Δ	
12	Τ	
13	Τ	
14	Π	
15	Π	
16	Σ	
17	K	† ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ. Σοφίας, Πίστεως, Έλπίδος, Άγάπης 18 Δ Εύμενίου έπισκ. Γορτύνης, Αριάδνης μάρτ. 19 Τ Τροφίμου, Σαββατίου, Δορυμέδοντος μ. 20 Τ † Εύσταθίου μεγαλ. & σύν αύτῳ, Ίλαρίωνος νεομ. Κρητός 21 Π Ίωνά προφήτου, Κοδράτου άπ. έπισκ. Άθηνών, 22 Π Φωκά ιερ. έπ. Σινώπης, Φωκά κηπουρ., Ίσαάκ, Μαρτίνου μ. 23 Σ † Σύλληψις Τ. Προδρόμου, Ξανθίπης & Πολυξένης, Ραΐδος μ.
18	Δ	
19	Τ	
20	Τ	
21	Π	
22	Π	
23	Σ	
24	K	† Α' ΛΟΥΚΑ. Παναγίας Μυρτ., Θέκλης ίσαπ., Σίλουανού Άθωνίτου 25 Δ Εύφροσύνης όσ., Παφνουτίου όσιου. του πατρός αύτής & 546 μ. 26 Τ † Μετάστασις Ίωάννου του Εύαγγελιστού καί Θεολόγου 27 Τ Καλλιστράτου μ., Άριστάρχου άπ., Άκυλίνης νεομ. Ζαγκλιβερινής 28 Π Βαρούχ πρ., Χαρίτωνος όμολογ., Αύξεντίου Κύπρου 29 Π Κυριακού άναχ., Πετρωνίας μ., Μαλαχίου έκ Λίνδου 30 Σ Γρηγορίου ιερομ. φωτ. Άρμενίας, Ριψίμίας, Γαϊάνης, Στρατονίκου
25	Δ	
26	Τ	
27	Τ	
28	Π	
29	Π	
30	Σ	

Ἀναγνώσματα

Κυριακῶν & Μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Α' Τιμ. β' 1-7	Λουκ. δ' 16-22	Ἀρχή Ἰνδίκτου
3	Α' Κορ. ιστ' 13-24	Ματθ. κα' 33-42	δ' Β'
8	Φίλιπ. β' 5-11	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Γενεσίου Θεοτόκου
10	Γαλ. στ' 11-18	Ἰωάν. γ' 13-17	πλ. α' Γ'
14	Α' Κορ. α' 18-24	Ἰωάν. ιθ' 6-11, 13-20, 25-28, 30-35	Υψώσ. Τιμ. Σταυροῦ
17	Γαλ. β' 16-20	Μάρκ. η' 34-38, θ' 1	πλ. β' Δ'
23	Γαλ. δ' 22-27	Λουκ. α' 5-25	Συλλήψεως Προδρόμου
24	Β' Τιμ. γ' 10-15	Λουκ. ε' 1-11	βαρύς Ε'
26	Α' Ἰωάν. δ' 12-19	Ἰωάν. ιθ' 25-27, κα' 24-25	Μετ. Εὐαγγ. Ἰωάννου

ΕΟΡΤΑΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ

- 8/9 Ἱερά Μονή Εἰκοσιφοινίσσης, Ἱ.Ν. Γενεθλίου Θεοτόκου Ταξιαρχῶν-Σίψας, Εὐρυπέδου, Κάτω Θόλου.
- 10/9 Ἱ.Ν. Ἀγίου Χρυσοστόμου Δράμας-Σμύρνης.
- 14/9 Ἱερά Μονή Εἰκοσιφοινίσσης, Ἱ.Ν. Τιμίου Σταυροῦ Νέας Σεβάστειας, Μαρμαριᾶς.
- 29/9 Ἱ.Ν. Ἀγίου Νικολάου Δράμας. Πάνδημον Μνημόσυνον διά τούς ἐν Δράμα σφαγιασθέντας ὑπό τῶν Βουλγάρων (1941).

2017

’Οκτώβριος

1	K	† Β’ ΛΟΥΚΑ. Παναγίας Γοργοῦπ, Ρωμανοῦ μελ., Ἀνανίου ἀπ. Κυπριανοῦ ἱερομ., Ἰουστίνης παρθενομ., Θεοφίλου ὁμολ.,
2	Δ	† Διονυσίου Ἀρεοπ., Δαμάριδος, Ἰωάννου Χοζεβίτου
3	T	† Ιεροθέου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν, Δομνίνης μάρτ.
4	T	Χαριτίνης, Εὐδοκίμου, Μαμέλχθης, Μεθοδίας Κιμῶλου
5	Π	ⲓⲥⲁⲓⲛⲁ† Θωμᾶ ἀποστόλου, Ἐρωτηίδος μάρτ., Μακαρίου νεομάρτ.
6	Π	Σεργίου & Βάκχου μ., Πολυχρονίου ἱερομ., Ἰουλιανοῦ
7	Σ	
8	K	† Γ’ ΛΟΥΚΑ (Ναῖν). Πελαγίας ὁσ., Πελαγίας παρθεν., Ταῖσις
9	Δ	† Ἰακώβου τοῦ Ἀλφαίου, Ἀβραάμ καὶ Λῳτ, Ἀνδρονίκου
10	T	Εὐλαμπίου, Εὐλαμπίας μαρ., Θεοφίλου ὁσίου
11	T	Φιλίππου διακ., Θεοφάνους Γραπτοῦ, Φιλονίλλης
12	Π	Πρόβου, Τaráχου & Ἀνδρονίκου μ., Συμεῶν Ν. Θεολόγου
13	Π	ⲓⲥⲁⲓⲛⲁΚάρπου, Παπύλου, Ἀγαθοδώρου, Ἀγαθονίκης, Χρυσῆς νεομ.
14	Σ	Γερβασίου, Ναζαρίου μ., Κοσμᾶ Μαΐου μᾶ, Παρασκ. Ἐπιβατηνῆς
15	K	† Δ’ ΛΟΥΚΑ (Σπορέως). Πατ. Ζ’ Οἰκ. Συν. Λουκιανοῦ, Σαβίνου
16	Δ	Λογγίνου ἑκατοντ., Λεοντίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων
17	T	Ὡσὲ προφήτου, Ἀνδρέου ὁσιμ. ἐν τῇ Κρίσει
18	T	† Λουκᾶ Εὐαγγελιστοῦ. Μαρίνου μάρτ., Γαβριήλ νεομ.
19	Π	Ἰωήλ προφήτου, Οὐάρου μάρτ., Κλεοπάτρας ὁσ.
20	Π	ⲓⲥⲁⲓⲛⲁΓερασίμου Κεφαλλήν., Ματρώνης Χίου, Ἀρτεμίου μεγαλομ.
21	Σ	Χριστοδούλου Πάτμου, Ἰλαρίωνος, Σωκράτους ἱερομ.
22	K	† ΣΤ’ ΛΟΥΚΑ. Ἀβερκίου, Ἡρακλείου, τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 παίδων
23	Δ	† Ἰακώβου Ἀδελφοθέου, Ἰγνατίου Κων/λεως, Νικηφόρου ὁσ.
24	T	Ἀρέθα μεγαλομ., Σεβαστιανῆς μάρτυρος, Ἀκακίου
25	T	Ταβιθά, Μαρκιανοῦ & Μαρτυρίου νοταρίων, Χρυσάφου μ.
26	Π	† Δημητρίου Μυροβλύτου, Ἰωάσαφ νέου ὁσιμ.
27	Π	Νέστορος μάρτ., Πρόκλης συζύγ. Πιλάτου, Λούπου
28	Σ	ⲓⲥⲁⲓⲛⲁ† ΓΙΑΣ ΣΚΕΠΗΣ (Ἐθνική ἐορτή), Τερεντίου, Εὐνίκης μ.
29	K	† Ζ’ ΛΟΥΚΑ. Ἀναστασίας Ρωμ., Ἀβραμίου & Μαρίας ὁσ., Σάββα
30	Δ	Κλεόπα & Ἀρτεμᾶ ἀποστ., Ζηνοβίου & Ζηνοβίας μαρτύρων
31	T	Στάχυος, Ἀριστοβούλου, Οὐρβανοῦ, Νικολάου νεομ.Χίου

Ἀναγνώσματα

Κυριακῶν & Μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Πράξ. θ' 10-18	Λουκ. στ' 31-36	πλ. δ' ΣΤ'
8	Β' Κορ. θ' 6-11	Λουκ. ζ' 11-16	α' Ζ'
15	Τίτ. γ' 8-15	Λουκ. η' 5-15	β Η'
18	Κολασ. δ' 5-11, 14-18	Λουκ. ι' 16-21	Εὐαγγελ. Λουκά
22	Γαλ. α' 11-19	Λουκ. η' 27-39	γ' Θ'
26	Β' Τιμ. β' 1-10	Ἰωάν. ιε' 17-ιστ' 2	Ἀγ. Δημητρίου
28	Ἑβρ. θ' 1-7	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Ἀγίας Σκέπης
29	Γαλ. β' 16-20	Λουκ. η' 41-56	δ' Ι'

ΕΟΡΤΑΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ

- 1/10 Ἱ.Ν. Ἀγίου Παντελεήμονος Δράμας. Σύναξις Ὑπεραγίας Θεοτόκου Γοργοῦπηκόου.
- 26/10 Ἱ.Ν. Ἀγίου Δημητρίου Μυλοποτάμου, Νεροφράκτου, Λιβαδεροῦ, Πτελέας, Κυργίων, Περιβλέπτου, Καπνοφύτου.

2017

Νοέμβριος

1	Τ	† Κοσμά-Δαμιανού Ἀναργ., Δαβίδ Μεγ. Κομνηνοῦ, Ἑλένης ἐκ Σινώπης
2	Π	Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἐλπιδοφόρου, Ἀνεμποδίστου, Ἀφθονίου
3	Π	Ἀνακ. λειψ. Ἀγ. Γεωργίου μεγ., Ἰωσήφ μαρτ., Γεωργίου Νεαπολίτου
4	Σ	☩ † Ὁσ. Γεωργίου τοῦ ἐν Δράμᾳ, Ἰωάν. Βατάτζη, Ἰωαννικίου, Νικάνδρου
5	Κ	† Ε΄ ΛΟΥΚΑ (Φτωχοῦ Λαζάρου). Γαλακτίωνος, Ἐπιστήμης μαρτ.
6	Δ	Παύλου Κων/λεως, Λουκά ὁσ., Νικάνδρου μάρτ., Πορφυρίου μ.
7	Τ	Τῶν ἐν Μελιτηνῇ 33 ὁσίων, Λαζάρου & Γρηγορίου μαρτύρων
8	Τ	† Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Μιχαήλ & Γαβριήλ, Εὐφροσύνης
9	Π	† Νεκταρίου Αἰγ., Ὀνησιφόρου μ., Θεοκτίστης Λέσβου, Συμεών
10	Π	Ὀλυμπῆ, Σωσιπάτρου, Ροδίωνος ἀπ., Ἀρσενίου Καππαδόκου
11	Σ	† Μηνά μεγαλ., Βίκτωρος, Βικεντίου, Θεοδώρου Στουδίτου
12	Κ	☩ † Η΄ ΛΟΥΚ. (Καλοῦ Σαμ.). Ἰωάννου Ἐλεήμονος, Νείλου ὁσ. μυροβλῦτ.
13	Δ	† Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου, Ἀνθούσης, Δαμασκηνοῦ νεομ.
14	Τ	† Φιλίππου ἀποστ., Γρηγορίου Παλαμᾶ, Κωνσταντίνου Ὑδραίου
15	Τ	Γουρία, Σαμωνᾶ μ., Ἀβίου μάρτ., Δημητρίου (ἀρχῇ νηστείας)
16	Π	† Ματθαίου Ἀποστ. καί Εὐαγγελιστοῦ, Ἰφιγένειας μάρτυρος
17	Π	Γρηγορίου Νεοκαισαρείας, Γενναδίου & Μαξίμου ἀρχιεπ. Κων/πόλεως
18	Σ	Πλάτωνος μεγαλ., Ἀναστασίου νεομ. Παραμυθίας, Ρωμανοῦ μάρτ.
19	Κ	☩ † Θ΄ ΛΟΥΚΑ (Ἄφρον. πλουσ.). Ἀβδίου προφ., Βαρλαάμ μ., Ἡλιοδώρου
20	Δ	Γρηγορίου Δεκαπ., Πρόκλου Κων/λεως, Θεοπεσίου, Ἀνατολίου μαρτύρ.
21	Τ	† ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
22	Τ	Γερμανοῦ κτήτορος Εἰκοσιφονίσσης, Ἀρχίππου, Φιλήμονος, Ὀνησίμου ἀπ.
23	Π	Διονυσίου Α΄ Πατρ. Κων/λεως, Ἀμφιλοχίου Ἰκονίου, Γρηγορίου Ἀκρ.
24	Π	Κλήμεντος Ρώμ., Πέτρου Ἀλεξανδρείας, Φιλουμένου μάρτ.
25	Σ	† Αἰκατερίνης μεγαλομάρτυρος, Μερκουρίου μεγαλομ.
26	Κ	☩ † ΙΓ΄ ΛΟΥΚΑ (Πλουσ. Νεαν.). Στυλιανοῦ, Ἀλυπίου ὁσ., Νίκωνος
27	Δ	Ἰακώβου Πέρσου, Ναθαναήλ ὁσίου, Πινουφρίου
28	Τ	Στεφάνου ὁμολ., Εἰρηνάρχου μάρτ., 15 μαρτ. πολιούχων Κιλκίς
29	Τ	Παραμόνου καί 370 μαρτ., Διονυσίου Κορίνθου, Φαίδρου μάρτ.
30	Π	† Ἀνδρέου ἀποστόλου, Φρουμεντίου Αἰθιοπ., Ἀλεξάνδρου

Ἀναγνώσματα

Κυριακῶν & Μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Α' Κορ. ιβ' 27-ιγ' 1-8	Ματθ. ι' 1,5-8	Ἀγ. Αναργύρων
5	Γαλ. στ' 11-18	Λουκ. ιστ' 19-31	πλ. α' ΙΑ'
8	Ἑβρ. β' 2-10	Λουκ. ι' 16-21	Παμ/στων Ταξιαρχῶν
9	Ἐφεσ. ε' 8-19	Ἰωάν. ι' 9-16	Ἀγίου Νεκταρίου
12	Ἐφεσ. β' 4-10	Λουκ. ι' 25-37	πλ. β' Α'
14	Α' Κορ. δ' 9-16	Ἰωάν. α' 44-52	Ἀποστ. Φιλίππου
16	Ρωμ. ι' 11-ια' 2	Ματθ. θ' 9-13	Εὐαγγ. Ματθαίου
19	Ἐφεσ. β' 14-22	Λουκ. ιβ' 16-21	βαρύς Β'
21	Ἑβρ. θ' 1-7	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Εἰσοδίων Θεοτόκου
25	Γαλ. γ' 23-29, δ' 1-5	Μάρκ. ε' 24-34	Ἀγίας Αἰκατερίνης
26	Ἐφεσ. δ' 1-7	Λουκ. ιη' 18-27	πλ. δ' Γ
30	Α' Κορ. δ' 9-16	Ἰωάν. α' 35-52	Ἀποστ. Ἀνδρέου

ΕΟΡΤΑΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ

- 1/11 Ἱ. Μητροπ. Ναός, Ἀγίου Δαβίδ Μεγάλου Κομνηνοῦ, Ἱ.Ν. Ἀγίων Ἀναργύρων Δράμας, Φωτολίβους, Ἱ.Ν. Ἀγίας Ἐλένης τῆς ἐκ Σινώπης Μικροκάμπου.
- 3/11 Ἱ.Ν. Ἀγίου Γεωργίου Πλατανοβρύσεως.
- 4/11 Ἱ.Μονὴ Ἀναλήψεως Ταξιαρχῶν-Σίφας. Ὁσίου Γεωργίου τοῦ ὁμολογητοῦ.
- 8/11 Ἱ.Ν. Ταξιαρχῶν Γρανίτου, Προσοτσάνης, Φτελιᾶς.
- 9/11 Ἱ. Μητροπολιτικός Ναός Δράμας, Ἱ.Ν. Ψηλοκάστρου.
- 10/11 Ἱ.Ν. Ὁσίου Ἀρσενίου Χωριστῆς.
- 11/11 Ἱ.Ν. Ἀγίου Μηνᾶ Καρποφόρου.
- 13/11 Ἱ.Ν. Ἀγίου Χρυσοστόμου Δράμας.
- 21/11 Ἱ. Μητροπολ. Ναός Δράμας, Πετρούσας, Προσοτσάνης, Χωριστῆς.
- 22-23/11 Ἱερά Μονή Εἰκοσιφοινίσσης. Ὅσοι Κτήτορες Γερμανός & Διονύσιος.
- 25/11 Ἱ.Ν. Ἀγίας Αἰκατερίνης Δοξάτου.

2017

Δεκέμβριος

1	Π	Ναούμ προφ., Φιλαρέτου, Ἀνανίου μάρτ., Θεοκλήτου Λακ.
2	Σ	Ἀββακούμ προφ., Μυρόπης μάρτ., Πορφυρίου Κausοκ.
3	Κ	† ΙΔ' ΛΟΥΚΑ (τυφλοῦ) . Σοφονίου πρ., Ἀγαπίου, Ἀγγελί νεομ.
4	Δ	† Βαρβάρας μεν. , Ἰωάννου Δαμασκην., Σεραφείμ Φαναρ., νεομ.
5	Τ	† Σάββα ἡγίασμ. , Διογένους, Νεκταρίου & Φιλοθέου ὁσίων
6	Τ	† Νικολάου ἀρχιεπ. Μύρων Λυκίας , Νικολάου Καραμάνου
7	Π	Ἀμβροσίου ἐπισκ. Μεδιολ., Γερασίμου Εὐβοίας, Ἀθηνoδώρου
8	Π	Παταπίου ὁσ., Σωφρονίου, Σωσθένους, Ἀπολλῶ ἀπ.
9	Σ	† Σύλλης Θεοτόκου ὑπὸ ἀγίας Ἀννης , Ἀννης προφήτιδ.
10	Κ	† Ι' ΛΟΥΚΑ . Μηνᾶ καλλικελ., Ἐρμογένους, Εὐγράφου, Θωμᾶ
11	Δ	Δανιήλ, Λουκᾶ Στυλιτών, Λεοντίου ὁσίου
12	Τ	† Σπυρίδωνος Τριμυθ. , Ἰωάννου Ζιχνῶν, Ἀλεξάνδρου Ἱεροσ.
13	Τ	Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Ὁρέστου, Εὐγενίου, Μαρδάρου
14	Π	Θύρσου, Φιλήμονος, Ἀπολλωνίου, Λευκίου, Ἀρριανοῦ μ.
15	Π	† Ἐλευθερίου ἱερομ. καὶ Ἀνθίας μητρός αὐτοῦ, Σωσάννης
16	Σ	Ἀγγαίου προφ., Θεοφανοῦς βασ., Μοδέστου Ἱεροσολ.
17	Κ	† ΙΑ' ΛΟΥΚΑ (Προπατόρων) . Διονυσίου Αἰγίνης, Δανιήλ, 3 παίδων
18	Δ	Μοδέστου, Σεβαστιανοῦ, Ζωῆς καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτ.
19	Τ	Βονιφατίου, Ἀγλαίας Ρωμαίας, Ἄρεως, Εὐτυχίου Θεoνίκης μ.
20	Τ	† Ἰγνατίου Θεοφ., Ἰωάννου Κροστάνδης, Ἰωάννου Θάσου
21	Π	Ἰουλιανῆς & τῶν σὺν αὐτῇ 500 μαρτ., Θεμιστοκλέους μ.
22	Π	† Ἀναστασίας Φαρμ., Χρυσογόνου καὶ Θεοδότης μ.
23	Σ	Τῶν ἐν Κρήτῃ 10 μαρτύρων, Νήφωνος Κύπρου, Ναοῦμ ἱεραπ.
24	Κ	† ΠΡΟ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ . Εὐγενίας ὁσιομάρτυρος
25	Δ	† Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
26	Τ	† Σύναξις τῆς Θεοτόκου , Εὐθυμίου Σάρδεων ὁμολ.
27	Τ	† Στεφάνου πρωτομ. , Φωτεινοῦ, Θεοδώρου Γραπποῦ
28	Π	Τῶν ἐν Νικομηδεῖα 20.000 μαρτ., Δόμνας, Σίμωνος μυροβλ.
29	Π	Τῶν ὑπὸ Ἡρώδου 14 χιλ. ἀναιρεθ. νηπίων, Γεωργίου ὕμνον.
30	Σ	Ἀνυσίας ὁσ., Φιλεταίου, Γεδεῶν νεομ., Λέοντος ἀρχιμ.
31	Κ	† ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ . Μελάνης Ρωμαίας ὁσ., Ζωτικῶ ὄρφαν.

Ἀναγνώσματα

Κυριακῶν & Μεγάλων Ἑορτῶν

ΗΜΕΡ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
3	Ἐφεσ. ε' 8-19	Λουκ. ιη' 35-43	α' Δ'
4	Γαλ. γ' 23-29, δ' 1-5	Μάρκ. ε' 24-34	Ἀγίας Βαρβάρας
5	Γαλ. ε' 22-26, στ' 1-2	Ματθ. ια' 27-30	Ἀγίου Σάββα
6	Ἐβρ. ιγ' 17-21	Λουκ. στ' 17-23	Ἀγίου Νικολάου
9	Γαλ. δ' 22-27	Λουκ. η' 16-21	Ἀγίας Ἀννης
10	Ἐφεσ. στ' 10-17	Λουκ. ιγ' 10-17	β' Ε'
12	Ἐφεσ. ε' 8-19	Ἰωάν. ι' 9-16	Ἀγίου Σπυρίδωνος
17	Κολ. γ' 4-11	Λουκ. ιδ' 16-24, Ματθ. κβ' 14	γ' ΣΤ'
24	Ἐβρ. ια' 9-10, 32-40	Ματθ. α' 1-25	δ' Ζ'
25	Γαλ. δ' 4-7	Ματθ. β' 1-12	Χριστουγέννων
26	Γαλ. α' 11-19	Ματθ. β' 13-23	Συνάξεως Θεοτόκου
27	Πράξ. στ' 8-15, ζ' 1-5, 47-60	Ματθ. κα' 33-42	Ἀγίου Στεφάνου
31	Β' Τιμ. δ' 5-8	Μάρκ. α' 1-8	πλ. α' Η'

ΕΟΡΤΑΖΟΝΤΕΣ ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ

- 4/12 Ἱ. Μητροπολιτικός Ναός. Ἑορτή τῆς Πολιούχου Ἀγίας Βαρβάρας.
- 5/12 Ἱ.Ν. Ἀγίου Σάββα ἐργατικῶν κατοικιῶν Προαστίου Δράμας.
- 6/12 Ἱ.Ν. Ἀγίου Νικολάου Δράμας, Ἀδριανῆς, Μαυροβάτου, Βαθυχωρίου, Δενδρακίων.
- 12/12 Ἱ.Ν. Ἀγ. Δώδεκα Ἀποστόλων Δράμας
- 15/12 Ἱ.Ν. Ἀγίου Νικολάου Δράμας.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΡΑΜΑΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΘΡΩΣΙΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
Ο ΔΡΑΜΑΣ κ. ΠΑΥΛΟΣ

Δρ. Θεολογίας Α.Π.Θ.
Έκλογή: 5/10/2005.
Χειροτονία: 9/10/2005.
Ένθρόνισις: 19/11/2005.

Α΄ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Έδρα: Δράμα, Βενιζέλου 168 Τ.Θ. 78, Τ.Κ.: 66100
Τηλέφωνο: (πρόθεμα 25210) Μητροπολίτου και
Γραφείων: 32362 Fax: 33014
e-mail: imdramas@otenet.gr
Internet site: www.imdramas.gr

Πρωτοσύγκελλος: Άρχιμ. Οικουμενικοῦ Θρόνου
Γεώργιος Τσακίρογλου
Γραφείον Μητροπολίτου. Εισηγηταί: Άρχιμ. Χρι-
στόδουλος Μετεντζίδης, Διάκονος Εὐάγγελος Μου-
τόπουλος, Εὐθύμιος Παπαδόπουλος

ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

1. Μητροπολιτικόν

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης

Μέλη: Πρωτ. Ἀναστάσιος Κουρτεσίδης, Πρωτ. Ἀνέστης Παπαδόπουλος, Ἀναστάσιος Χατζηκυριακίδης (δικηγόρος), Δημήτριος Μπαϊρακταρίδης (πτυχ. Σχολῆς Ν.Ο.Ε.), Παντελεήμων Χατζητεκελῆς καί Ἰωάννης Μουτρουπίδης (Ἐκκλ. Σύμβουλοι)

Γραμματεὺς: Δημήτριος Βογιατζῆς

2. Ἐπισκοπικόν Δικαστήριον

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης

Μέλη: Ἀρχιμ. Γεώργιος Τσακίρογλου καί Πρωτ. Ἀντώνιος Παυλίδης

3. Γενικόν Φιλόπτωχον Ταμεῖον

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης

Μέλη: Ἀρχιμ. Γεώργιος Τσακίρογλου, Πρωτ. Ἀναστάσιος Κουρτεσίδης, Παντελεήμων Χατζητεκελῆς, Μαρία Παπαδάκη

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ

Γραφεῖον Γάμων καί Διαζυγίων – Γραφεῖον Α.Δ.-Τοπικόν ΤΠΟΕΚΕ: Ἀρχιμ. Χριστόδουλος Μετεντζίδης
Γραμματεὺς-Υπεύθυνος ἐπιστολογραφίας Μητροπολίτου: Δημήτριος Βογιατζῆς

Λογιστήριο-Ταμεῖον: Παναγιώτης Πετρίδης

Τεχνικόν Γραφεῖον: Ὑπεύθυνος Ἰωάννης Ματσίνης,
Ἀρχιτέκτων Μηχανικός

Ὁδηγός: Εὐθύμιος Παπαδόπουλος
Κλητήρ: Μιχαήλ Τσαούσης
Ἐνοριακοί Ναοί: 102
Μοναστηριακοί Ναοί: 4
Ἐφημέριοι: ΠΕ 26, ΤΕ 3, ΔΕ 69, ΥΕ 4
Ἄγαμοι: 22, Ἐγγαμοι: 78, Διάκονοι: 2
Σύνολον Κληρικῶν: 101
Συνταξιούχοι Ἱερεῖς: 29

ΙΕΡΑΙ ΜΟΝΑΙ

Ἀνδρῶα

Ἱερά Λαυρεντιανή Μονή Μεταμορφώσεως τοῦ
Σωτῆρος-Νέα Σουμελᾶ

Διεύθυνσις: Τέρμα Εὐξείνου Πόντου
Τ.Κ. 661 00 Νέα Κρώμνη Δράμας

Γυναικεῖαι

1. Παναγίας Εἰκοσιφοινίσσης:

Ἔτος ιδρύσεως: 452
Διεύθυνσις: Τ.Κ. 620 47 Πρώτη Σερρών
Τηλ: 2510-516581
Ἡγουμένη: Ἀλεξία Μοναχή (Μον. 23)

2. Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος:

Ἔτος ιδρύσεως: 1976
Διεύθυνσις: Τ.Κ. 661 00
Ταξιάρχαι Δράμας. Τηλ: 25210-45023
Ἡγουμένη: Πορφυρία Μοναχή (Μον. 30)

Μετόχια Ἱερᾶς Μονῆς Εἰκοσιφοινίσσης:
α. Παναγία ἡ Ἡλιόκαλλη ἐν Σέρραις

β. Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος Θάσου

Ὑπὸ ἀνασύστασιν:

Ἰ.Μ. Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Πρασινάδας
Παρανεστίου. Τηλ. 25240-22032

Υπεύθυνος: Ἀνατόλιος Μοναχός

Β'. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

Θεῖον Κήρυγμα

Ὁ Πρωτοσύγκελλος, ὁ Ἀρχιμ. Οἰκουμ. Θρόνου Γεώργιος Ταβλάρης (τηλ. 25210-52472), ὁ Ἀρχιμ. Σεβαστιανός Τσιαντῆς (τηλ. 25210-32782 καὶ 32733), οἱ ἀρχιερατικοὶ ἐπίτροποι, οἱ ἡφμέριοι πτυχιούχοι Κληρικοί, ὡς καὶ οἱ ἐντεταλμένοι λαϊκοὶ Θεολόγοι.

Κατήχησις

Κατηχητικὰ Σχολεῖα: Κατώτερα, Μέσα, Ἀνώτερα, σύνολον 45.

Κύκλοι μελέτης Ἀγίας Γραφῆς, σύνολον 55.

Ἑσπεριναὶ Ὁμιλίαι

Εἰς τὰς ἐνορίας τῆς Δράμας καὶ τὰς ἑδρας τῶν ἀρχιερατικῶν περιφερειῶν, σύνολον 14.

Ραδιοφωνικαὶ ἐκπομπαὶ

Μέσῳ ἀναμεταδότου μεταδίδεται τό πρόγραμμα τοῦ Ραδιοφ. Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ «Πειραϊκὴ Ἐκκλησία».

Ἱερά Ἐξομολόγησις

Εἰς μέν τήν πόλιν καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὑπό τοῦ Πρωτοσυγγέλλου καί ἄλλων πεπειραμένων κληρικῶν. Κατά τάς περιόδους τῆς Νηστείας 20 Πνευματικοί Πατέρες περιοδεύουν ἀπάσας τάς ἐνορίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Βιβλιοπωλεῖον «ΖΥΓΑΚΤΗΣ»

Γεωργίου Σταύρου 2. Τηλ. 25213 03736.

Κατασκηνώσεις

Μόνιμοι ἐγκαταστάσεις εἰς Γρανίτην καί Ἐξοχήν Δράμας. Ὑπεύθυνοι: Ἀρρένων: Ἀρχιμ. Σεβαστιανός Τσιαντῆς. Θηλέων: Ἐλισάβετ Στάθη, Ἐκπαιδευτικός.

Ἀντιαιρετική Δραῖσις

Ὑπεύθυνος: Ἀρχιμ. Σεβαστιανός Τσιαντῆς

Ὑπηρεσία Ἀσθενῶν

Ὑπεύθυνοι: Ἀρχιμ. Χρῦσανθος Σαββίδης, Πρωτ. Ἄγγελος Τζιβανάκης

Ὑπηρεσία Συμπαράστασεως Οἰκογενείας

Ὑπεύθυνος: Πρωτ. Ἀναστάσιος Κουρτεσίδης

Βιβλιοθήκη Ἱ. Μητροπόλεως ἐν τῷ Ἐπισκοπείῳ

Ὑπεύθυνος: Παναγιώτης Πετρίδης

Ποιμαντική Στρατοῦ

Ὑπό τοῦ Ἱερέως τοῦ Συντάγματος καί τινων Κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Αἰθουσαι Διαλέξεων

1. Χριστιανικῆς Διακονίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
2. Χριστιανικῆς Ἑστίας 3. ΓΕΧΑ.

Ὅρθόδοξοι Χριστιανικαί Ἀδελφότητες

α. ΖΩΗ. β. ΣΩΤΗΡ: Διακονοῦν τό κατηχητικόν καί κηρυκτικόν ἔργον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Γ΄. ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

1. **Γενικόν Φιλόπτωχον Ταμεῖον:** Ὑπεύθυνος ὁ Σεβασμιώτατος καί 31 Ἑνοριακά Φιλόπτωχα Ταμεῖα.
2. **Ταμεῖον Ὑποτροφιῶν πρὸς ἐνίσχυσιν Ἱεροσπουδαστῶν καί Φοιτητῶν.**
3. **«Χριστοδούλειος οἶκος Ξενίας» παρὰ τόν Ἱερόν Ναόν Ἀγίας Τριάδος Δράμας.** Λειτουργεῖ ἡ τράπεζα ἀγάπης ὑπό τήν εὐθύνην τοῦ πρωτ. Ἀναστασίου Κουρτεσίδη

Δ΄. ΑΓΙΟΛΟΓΙΑ

Τοπικαί Ἑορταί: α) Ὑπεραγίας Θεοτόκου Εἰκοσιφοινίσσης εἰς τήν ἐν Παγγαίῳ φερώνυμον Μονήν, ἔνθα εὐρίσκεται ἡ ἱερά εἰκὼν αὐτῆς (15 Αὐγ.). β) Ἀγίας Βαρβάρας, πολιούχου Δράμας (4 Δεκ.). γ) Ὁσίων Γερμανοῦ καί Διονυσίου, Ἀ΄ Πατριάρχου Κων/πόλεως, κτητόρων τῆς Ἱ.Μ. Εἰκοσιφοινίσσης (22-23 Νοεμ.). δ) 172 Ὁσιομαρτύρων, ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Εἰκοσιφοινίσσης ἀναιρεθέντων 24 Ἀπριλίου 1507 (Κυριακή τοῦ

Θωμᾶ). ε) Ἁγίου Ἱεροεθνομάρτυρος Χρυσοστόμου, Μητροπολίτου Δράμας - Σμύρνης (Κυριακή πρὸ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ). ς) Ὁσίου Γεωργίου τοῦ Νέου Ὁμολογητοῦ (4 Νοεμβρίου) καὶ λιτάνευσις τῆς λάρνακος Αὐτοῦ ἐν Δράμα κατὰ τὴν Δ' Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν. ζ) Ἁγίου Δαβίδ, τελευταίου αὐτοκράτορος τῆς Τραπεζοῦντος, 1η Νοεμβρίου.

Ἱερά λείψανα

- Εἰς τὰς Ἱεράς Μονὰς καὶ τινὰς Ἱερούς Ναοὺς. Μέγα μέρος τῶν ἱερῶν λειψάνων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Εἰκοσιφοινίσσης ἐσυλήθη ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ἐπιδρομέων καὶ κατακτητῶν κατὰ τὰ ἔτη 1917 καὶ 1941-1944 καὶ κατακρατεῖται εἰς Σόφειαν.

- Ὁσίου Γεωργίου τοῦ Νέου εἰς Ἱ. Μονὴν Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος Ταξιάρχων (Σίψα Δράμας).

Ε'. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Μουσεῖον Ἐκκλησιαστικῆς Τέχνης: Παραπλεύρως τοῦ Ἐπισκοπεῖου.

Ἱστορικά Μνημεῖα: α) Ὁ Ἱερός Ναός Ἁγίας Σοφίας Δράμας, 10ου αἰῶνος. β) Ὁ Ἱερός Ναός τῶν Ἁγίων Ταξιάρχων Δράμας, 14ου αἰῶνος. γ) Ὁ παλαιός Μητροπολιτικός Ναός Δράμας, 18ου αἰῶνος.

ΝΗΣΤΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

- * Τετάρτη καί Παρασκευή
(ὅλον τό ἔτος)
- * Μεγάλη Τεσσαρακοστή
- * Μεγάλη Ἑβδομάδα
- * Ἀγίων Ἀποστόλων
- * Δεκαπενταγούστου
- * Τεσσαρακοστή Χριστουγέννων

Ἐπίσης νηστεύουμε χωρίς λάδι κατά
τίς παρακάτω ἑορτές, ὅποιαδήποτε
ἡμέρα κι ἂν τύχουν, ἐκτός ἐάν συμπέση
Σάββατο ἢ Κυριακή, ὁπότε καταλύουμε
μόνο κρασί καί λάδι:

- * 5 Ἰανουαρίου, παραμονή Θεοφανείων
- * 29 Αὐγούστου, ἀποτομή τῆς κεφαλῆς τοῦ
Τιμίου Προδρόμου
- * 14 Σεπτεμβρίου, Ὑψωσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ

ΚΑΤΑΛΥΣΕΙΣ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

Κατά τήν Τετάρτη καί Παρασκευή, ὅταν αὕτη συμ-
πίπτῃ μέ Δεσποτική ἑορτή ἢ Θεομητορική ἢ ἑορτή
Ἀγίων, ἐπιτρέπεται κατάλυσις ἄλλοτε γενική καί
ἄλλοτε μερική. Συγκεκριμένα:

Α) Κατάλυσις εἰς πάντα

- * Ἀπό 25 Δεκεμβρίου μέχρι
4 Ἰανουαρίου καί στίς 6 Ἰανουαρίου.
- * Ἀπό τήν Κυριακή τοῦ Τελώνου καί Φαρισαίου

- μέχρι τήν Κυριακή τοῦ Ἀσώτου.
- * Κατά τήν Ἑβδομάδα τῆς Τυροφάγου (μόνο τυρί, αὐγά καί λοιπά γαλακτοκομικά, ὄχι ὅμως κρέας).
 - * Κατά τήν ἑβδομάδα τῆς Διακαινησίμου (Κυριακή τοῦ Πάσχα μέχρι τοῦ Θωμᾶ).
 - * Κατά τήν ἑβδομάδα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος (μετά τήν Πεντηκοστή).

B) Κατάλυσις ἰχθύος

Κατά τίς 7 Ἰανουαρίου, 2 Φεβρουαρίου, 25 Μαρτίου, 24 καί 29 Ἰουνίου, 6 καί 15 Αὐγούστου, 8 Σεπτεμβρίου, 14 καί 21 Νοεμβρίου.

Γ) Κατάλυσις οἴνου καί ἐλαίου

- * κατά τίς 11, 16, 17, 18, 20, 22, 25, 27, 30 Ἰανουαρίου
- * κατά τίς 8, 10, 11, 17, 24 Φεβρουαρίου
- * κατά τίς 9, 26 Μαρτίου
- * κατά τίς 23, 25, 30 Ἀπριλίου
- * κατά τίς 2, 8, 15, 21, 25 Μαΐου
- * κατά τίς 8, 11, 30 Ἰουνίου
- * κατά τίς 1, 2, 17, 20, 22, 25, 26, 27 Ἰουλίου
- * κατά τήν 31η Αὐγούστου
- * κατά τίς 1, 6, 9, 13, 20, 23, 26 Σεπτεμβρίου
- * κατά τίς 6, 18, 23, 26 Ὀκτωβρίου
- * κατά τίς 1, 8, 12, 13, 16, 25, 30 Νοεμβρίου

✱ κατά τις 4, 5, 6, 9, 12, 15, 17, 20 Δεκεμβρίου

Κατά τις νηστείες τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καί τῶν Χριστουγέννων (ἀπό 21 Νοεμβρίου ἕως 12 Δεκεμβρίου) καταλύουμε ψάρι, ἐκτός Τετάρτης καί Παρασκευῆς.

Ὅλα τά Σάββατα καί τίς Κυριακές τοῦ ἔτους δέν νηστεύουμε ἀπό κρασί καί λάδι, πλὴν τοῦ Μεγάλου Σαββάτου.

ΝΗΣΤΕΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΔΕΝ ΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΓΑΜΟΙ

- α) Ἀπό τῆς 17ης Δεκεμβρίου
μέχρι τῶν Χριστουγέννων
- β) Ἀπό τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς
μέχρι καί τοῦ Μεγάλου Σαββάτου
- γ) Ἀπό τῆς 1ης μέχρι καί τῆς 14ης Αὐγούστου
- δ) Τήν 29ην Αὐγούστου,
Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου
- ε) Τήν 14ην Σεπτεμβρίου, τοῦ Σταυροῦ
- στ) Τήν 5ην Ἰανουαρίου, παραμονή Θεοφανείων

ΨΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΕΟΡΤΕΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ			
ΜΗΝΕΣ	ΕΣΠΕ- ΡΙΝΟΣ	ΟΡΘΟΣ	ΑΠΟΛ. Θ. ΛΕΙ- ΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	5:00	7:30	10:30
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	5:00	7:30	10:30
ΜΑΡΤΙΟΣ	6:00	7:30	10:30
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	6:00	7:00	10:00
ΜΑΪΟΣ	7:00	7:00	10:00
ΙΟΥΝΙΟΣ	7:00	7:00	10:00
ΙΟΥΛΙΟΣ	7:00	7:00	10:00
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	7:00	7:00	10:00
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	7:00	7:00	10:00
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	6:00	7:30	10:30
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	5:00	7:30	10:30
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	5:00	7:30	10:30

ΑΓΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ	ΕΝΑΡΞΙΣ
ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ	7:30 π.μ.
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ	6:00 π.μ.
ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ	7:30 π.μ.
ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΘΕΟΦΑΝΕΙΩΝ	7:30 π.μ.
ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ	7:30 π.μ.

ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗ**ΕΝΑΡΞΙΣ**

ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΗ Θ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΜΕΓΑ ΑΠΟΔΕΙΠΝΟΝ
ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ
ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ
ΜΕΓΑΣ ΚΑΝΩΝ

Ὡς ὁ Ὁρθρος ἢ Ὁ Ἑσπερινός τοῦ μηνός
Ὡς ὁ Ἑσπερινός τοῦ μηνός
7:00 μ.μ.
7:00 μ.μ.
Ὡς ὁ Ἑσπερινός τοῦ μηνός

ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΕΣ ΤΟΥ ΝΥΜΦΙΟΥ
ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΕΣ ΘΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ
ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ - Ἱερὸν Εὐχέλαιον
ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ - Ἀκολ. τοῦ Νικητῆρος
ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ ΠΡΩΙ -
Ἑσπερινός καὶ Θεία Λειτουργία
ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ ΕΣΠΕΡΑΣ -
Ἀκολουθία τῶν Ἀγίων Παθῶν
ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΠΡΩΙ -
Μ. Ὁρες, Ἀποκαθήλωσις
ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΕΣΠΕΡΑΣ -
Ἀκολουθία τοῦ Ἑπιταφίου
ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΕΣΠΕΡΑΣ -
Ἑξοδος τοῦ Ἑπιταφίου
ΜΕΓΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΠΡΩΙ -
Ἑσπερινός καὶ Θεία Λειτουργία

7:30 μ.μ.
Ὡς ὁ ὀρθρος τοῦ μηνός
5:00 μ.μ.
7:00 μ.μ.
7:00 π.μ.
7:00 μ.μ.
8:00 π.μ.
7:00 μ.μ.
9:00 μ.μ.
8:00 π.μ.

ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ

ΕΝΑΡ. ΤΗΣ ΠΑΝΝΥΧΙΔΟΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ
Β' ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ (Εἰς τὸν Ἱ. Μητροπολιτικόν
Ναὸν Δράμας: 10:30 π.μ.)

11:00η νυκτερινῇ
12:00η νυκτερινῇ
Ὡς ὁ Ἑσπερινός
τοῦ μηνός

**Αἱ Μεγάλοι Βασιλικάι Ὁραιοὶ τῶν Χριστουγέννων καὶ Θεοφανείων ἀναγι-
γνώσκονται τὸ ἑσπέρας τῆς προπαραμονῆς. Τὸ Εὐχέλαιον τῆς Μεγάλης Τε-
τάρτης εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἀγίου Νικολάου Δράμας τελεῖται 4:00 μ.μ.**

χρήσιμα τηλέφωνα ΝΟΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ

Ι. Μητρόπολις Δράμας imdramas@otenet.gr 25210 32362
Fax: 25210 33014

Δήμος Δράμας dimos-dramas@dra.forthnet.gr 25210 25555
Δήμος Δοξάτου info@doxato.gr 25210 69528

Δήμος Προσοτσάνης dimarxeio@prosotsani.gr 25223 50103
Δήμος Παρανεστίου n. kagiaoglou@paranesti.gr 25243 50100

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Άστυνομική Διεύθυνσις Δράμας 25210 22341
Τμήμα Τροχαίας Δράμας 25210 22340
Έλληνικά Ταχυδρομεία 25210 48320
Δασαρχείο 25210 57841
Άρχαιολογικόν Μουσείον 25210 31365
ΟΤΕ 25210 26999
Σπήλαιον Πηγών ποταμού Άγγιτη (Μααρά) 25220 60460
Χιονοδρομικόν Κέντρον Φαλακρού 25210 62224
25230 81000

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

Νοσοκομείον Δράμας 25210 23351
Κέντρον Ύγείας Παρανεστίου 25240 22222
Κέντρον Ύγείας Προσοτσάνης 25220 22222
Κέντρον Ύγείας Κ.Νευροκοπίου 25230 22222

ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ

Κ.Τ.Ε.Λ. Δράμας 25210 32421
Ο.Σ.Ε. Δράμας 25210 36569
ΤΑΞΙ Δράμας 25210 22022 25210 32111 25210 21112

ONOMATEPΩNYMO

ΤΟ ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2017
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΡΑΜΑΣ
Α Φ Ι Ε Ρ Ω Μ Ε Ν Ο Ν
ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΝ
ΠΑΝΑΡΕΤΟΝ ΤΟΠΑΛΙΔΗΝ
ΕΤΥΠΩΘΗ ΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟΝ
ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΕΤΟΥΣ 2016
ΕΙΣ ΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΜΕΛΙΣΣΑ

Σελιδοποίηση-Εκτύπωση-Βιβλιοδεσία
Γραφικές Τέχνες «Μέλισσα»
570 21 Ασπροβάλτα Θεσσαλονίκης
Τηλ.: 23970 23313 - Fax: 23970 21754 E-mail: melissa@melissaprint.com

